

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักศึกษา โปรแกรมวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนนาคุณประชาสรรค์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคามเขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนาคุณประชาสรรค์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

คำว่า “เด็กที่มีความต้องการพิเศษ” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Children with special needs” หมายถึง เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาที่แตกต่างจากเด็กปกติ ในด้านเนื้อหา วิธีการ และการประเมินผล คำว่า “เด็กที่มีความต้องการพิเศษ” นี้เป็นคำใหม่ที่วงการการศึกษาพิเศษ และได้รับความยินยอมอย่างกว้างขวางและเพิ่มขึ้นเป็นลำดับเพราะให้ความรู้สึกเป็นทางบวก ดังนั้นใน คำราจะไม่ใช้คำว่า “เด็กพิการ” ยกเว้น กรณีที่จำเป็นจริงๆ แต่จะใช้คำว่า “เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ” ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับเด็กนอกระดับ

นอกจากนี้แล้ว ยังมีกรให้คำนิยามเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามลักษณะของการ จัดให้บริการ โดยแยกลักษณะการให้บริการ ได้ดังนี้

1. ทางกายภาพ มักจะเรียกเด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้ว่า เด็กพิการ ดังนั้น เด็กที่มี

ความต้องการพิเศษจึงหมายถึง ผู้ที่มีความผิดปกติ ผู้ที่มีความผิดปกติ ผู้ที่มีความบกพร่อง หรือผู้ที่มีการสูญเสียสมรรถภาพอาจเป็นความผิดปกติ ความบกพร่องทางร่างกาย หรือการสูญเสียสมรรถภาพทางสติปัญญา ทางจิตใจ เนื้อเยื่อ หรือระบบเส้นประสาทก็ได้ ซึ่งความผิดปกติ ความบกพร่อง หรือการสูญเสียสมรรถภาพเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของเขา ทำให้เขาไม่สามารถปฏิบัติภารกิจได้ดีเท่ากับคนปกติ แต่หากมีการแก้ไขช่วยเหลือที่บกพร่องไปให้สามารถใช้งาน ได้ดั้งเดิมแล้วสภาพความบกพร่องอาจหมดไป

2. ทางการศึกษา ให้ความหมายเด็กที่มีความต้องการพิเศษว่า หมายถึง เด็กที่มีความต้องการพิเศษว่า หมายถึง เด็กที่มีความต้องการศึกษาเฉพาะของตนเอง ซึ่งจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้ต่างไปจากเด็กปกติทางด้านเนื้อหา หลักสูตร กระบวนการที่ใช้ และการประเมินผล

ความหมายของการศึกษาพิเศษ

การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดสำหรับเด็กปัญญาเลิศ เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (สุขภาพ) เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์/พฤติกรรม เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้และเด็กพิการซ้ำซ้อนซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษาที่ให้กับเด็กปกติ ดังนั้นการศึกษาพิเศษจึงแตกต่างไปจากการศึกษาสำหรับเด็กปกติในด้านที่เกี่ยวกับวิธีสอน ขบวนการเนื้อหาวิชา (หลักสูตร) เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กประเภทนี้จึงสนองความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล

จากความหมายของการศึกษาพิเศษดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าลักษณะของเด็กที่ควรได้รับบริการศึกษาพิเศษนั้นมีการเรียนแตกต่างกันตามแนวความคิดของนักการศึกษา เช่น

1. เด็กที่มีลักษณะพิเศษ
2. เด็กผิดปกติ
3. เด็กนอกกระดับ
4. เด็กที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์ปกติ
5. เด็กพิเศษ
6. เด็กพิการ
7. เด็กที่มีความบกพร่อง
8. เด็กที่มีความต้องการพิเศษ
9. เด็กที่ไร้สมรรถภาพ
10. เด็กขาดความสามารถ

11. เด็กด้อยโอกาส
12. เด็กที่มีความแตกต่าง
13. เด็กที่ไม่สมประกอบ
14. เด็กที่แปลกจากปกติวิสัย
15. เด็กที่ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพ
16. เด็กมีปัญหา
17. เด็กกลุ่มน้อยของสังคม
18. เด็กที่ไม่ได้รับประโยชน์
19. เด็กที่ไม่เท่าเทียมเด็กปกติ
20. เด็กที่มีลักษณะเฉพาะ

ถึงแม้จะมีการเรียกชื่อของเด็กที่ควรได้รับการศึกษาพิเศษไว้ต่างๆ มากมาย แต่อย่างไรก็ตามสามารถสรุปลักษณะของเด็กที่ควรได้รับการศึกษาพิเศษได้เป็น 3 กลุ่มลักษณะคือ

1. กลุ่มความบกพร่อง (Impairment) หมายถึง กลุ่มที่มีการสูญเสียหรือมีความผิดปกติของจิตใจ และสรีระหรือ โครงสร้างและการทำหน้าที่ของร่างกาย
2. กลุ่มไร้สมรรถภาพ (Disability) หมายถึง กลุ่มที่มีข้อจำกัดใดๆ หรือการขาดความสามารถอันเป็นผลมาจากความบกพร่อง จนไม่สามารถกระทำกิจกรรมในลักษณะหรือภายในขอบเขตที่ถือว่าปกติสำหรับมนุษย์ได้
3. กลุ่มความเสียเปรียบ (Handicap) หมายถึง กลุ่มที่มีความจำกัด หรืออุปสรรคที่ดกั้นอันเนื่องมาจากความบกพร่อง และการไร้สมรรถภาพที่จำกัด หรือขัดขวางจนทำให้บุคคลไม่สามารถบรรลุการกระทำตามบทบาทปกติของเขาได้สำเร็จ

ปรัชญาการศึกษาพิเศษ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรมีสิทธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติเมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้ว ก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย การศึกษาที่จัดให้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กเหล่านี้ จึงจะสามารถทำให้เด็กได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษา

ระบบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ในปี พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายปีการศึกษาเพื่อคนพิการขึ้นโดยมีคำขวัญว่า “คนพิการทุกคนอยากเรียนต้องได้เรียน” รวมทั้งได้มีการจัดระบบโครงสร้างการจัด

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับรุนแรงจนถึงระดับน้อยอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3) คนหูหนวก หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตามโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะสูญเสียการได้ยินจะสูญเสียการได้ยินประมาณ 90 เดซิเบลขึ้นไป

4) คนหูตึง หมายถึง คนที่มีการได้ยินเหลืออยู่พอเพียงที่จะรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง หากตรวจวัดการได้ยินจะพบว่ามีการสูญเสียการได้ยินกว่า 90 เดซิเบล ลงมาจนถึง 26 เดซิเบล หมายถึง คนปกติเริ่มได้ยินเสียงเมื่อเสียงดังไม่เกิน 25 เดซิเบล แต่ คนหูตึงจะเริ่มได้ยิน เสียงดังมากกว่า 26 เดซิเบล จนถึง 90 เดซิเบล อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยดังนี้

- หูตึงเล็กน้อย เริ่มได้ยินเสียงที่ระดับ 26-40 เดซิเบล
- หูตึงปานกลาง เริ่มได้ยินเสียงที่ระดับ 41-55 เดซิเบล
- หูตึงมาก เริ่มได้ยินเสียงที่ระดับ 56-70 เดซิเบล
- หูตึงรุนแรง เริ่มได้ยินเสียงที่ระดับ 71-90 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

หมายถึง คนที่มีพัฒนาการช้ากว่าคนทั่วไปเมื่อวัดระดับเชาว์ปัญญา โดยใช้แบบทดสอบ มาตรฐาน มีระดับเชาว์สติปัญญาค่าต่ำกว่าคนทั่วไป และความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วไปอย่างน้อย 2 ทักษะหรือมากกว่า เช่น ทักษะการสื่อความหมาย ทักษะทางสังคม ทักษะการใช้สารานุกรมสมบัติ การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน การควบคุมตนเอง สุขอนามัย และความปลอดภัย การเรียนวิชาการเพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่างและการทำงาน ซึ่งลักษณะ ความบกพร่องทางสติปัญญา พบตั้งแต่แรกเกิดจนอายุก่อน 18 ปี อาจแบ่งความบกพร่องของ สติปัญญา ได้ 4 ระดับ ดังนี้

1) บกพร่องระดับเล็กน้อย	ระดับเชาว์ปัญญา ประมาณ 56-70
2) บกพร่องระดับปานกลาง	ระดับเชาว์ปัญญา ประมาณ 36-55
3) บกพร่องระดับมาก	ระดับเชาว์ปัญญา ประมาณ 21-35
4) บกพร่องระดับรุนแรง	ระดับเชาว์ปัญญา ประมาณ 0-20

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ

หมายถึง คนที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์ อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งขาดหายไป กระดูกและ กล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง มีความพิการของระบบประสาท มีความลำบากในการ

เคลื่อนไหวซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในสภาพปกติ ทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก อาจแบ่งได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

- 1) โรคของระบบประสาท เช่น ซีรีบรัล พัลซีย์ หรือโรคอัมพาตเนื่องจากสมองพิการ โรคลมชัก มัลติเพิล สเคลอโรซิส เป็นต้น
- 2) โรคทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก เช่น ข้ออักเสบ เท้าปุก โรคกระดูกอ่อน โรคอัมพาตกล้ามเนื้อลีบ หรือมัสติวาลาร์ ดิสโทफी กระดูกสันหลังคด เป็นต้น
- 3) การไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด เช่น โรคคีริระโต สไปน่า เบฟิไคา แขนขาด้วนแต่กำเนิด เตี้ยแคระ เป็นต้น
- 4) สภาพความพิการและความบกพร่องทางสุขภาพอื่น ๆ แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย
 - 4.1) สภาพความพิการอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุและโรคติดต่อ เช่น ไฟไหม้ แขนขาด โรคโปลิโอ โรคเยื่อสมองอักเสบจากเชื้อไวรัส และอันตรายจากการคลอด
 - 4.2) ความบกพร่องทางสุขภาพ เช่น หอบ หืด โรคหัวใจ วัณโรคปอด ปอดอักเสบ

5. บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

หมายถึง คนที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษาเป็นภาษาพูดและหรือภาษาเขียนซึ่งจะมีผลทำให้มีปัญหาในการฟัง การพูด การคิด การอ่าน การเขียน การสะกดหรือการคิดคำนวณ รวมทั้งสภาพความบกพร่องในการรับรู้ สมองได้รับบาดเจ็บ การปฏิบัติงานสมองสูญเสียไปซึ่งอาจทำให้มีปัญหาในการอ่านและปัญหาในการเข้าใจภาษา ทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เนื่องจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว ปัญญาอ่อน ปัญหาทางอารมณ์ หรือความด้อยโอกาส เนื่องจากสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม หรือเศรษฐกิจ

ลักษณะของบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

- 3) ปัญหาในการเรียนด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์
 - 4) ปัญหาทางภาษา
 - 5) ความบกพร่องทางการเรียนรู้
 - 6) ความผิดปกติในการเคลื่อนไหว
 - 7) ปัญหาในด้านอารมณ์และสังคม
 - 8) ปัญหาในการจำ
- ## 6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา

หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในเรื่องของการเปล่งเสียงพูด เช่นเสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจและหรือการใช้

ภาษาพูด การเขียน และหรือ ระบบสัญลักษณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบของภาษา เนื้อหาของภาษาและหน้าที่ของภาษา แบ่งเป็น 6 ประเภท คือ

- 1) บุคคลที่มีปัญหาทางสติปัญญาที่ไม่มีความสามารถพูด ได้อย่างถูกต้อง
- 2) บุคคลที่มีความบกพร่องที่พูดไม่ได้
- 3) บุคคลที่พูดไม่รู้เรื่อง หรือทำให้คนอื่นเข้าใจยาก เช่นพูดติดอ่าง
- 4) บุคคลที่ไม่ยอมสื่อสารกับคนอื่น
- 5) เด็กโตที่มีลักษณะพูดเหมือนเด็กเล็ก
- 6) บุคคลที่ไม่เข้าใจคนอื่นพูด เช่น ลืมและทำตามคำสั่งไม่ได้ และไม่เข้าใจในการพูดเรื่อง

ตลก

7. บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์

หมายถึงบุคคลที่แสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอันมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคมและวัฒนธรรม

- 1) การก้าวร้าว-ก่อกวน
- 2) การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ
- 3) การปรับตัวทางสังคม
- 4) ความวิตกกังวลและปมด้อย
- 5) การหนีสังคม
- 6) ความผิดปกติในการเรียน

8. บุคคลออทิสติก

หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อสาร ความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการทำงานในหน้าที่บางส่วน ของสมองที่ผิดปกติไปและความผิดปกตินี้พบได้ก่อนวัย 30 เดือน

ลักษณะของบุคคลออทิสติก สรุปได้ดังนี้

- 1) มีความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เช่น ไม่มองสบตาบุคคลอื่น ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้า กิริยาท่าทาง เล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่สนใจจะทำงานร่วมกับใคร ไม่เข้าใจพฤติกรรมของคนอื่น
- 2) มีความบกพร่องด้านการสื่อสาร ทั้งด้านความเข้าใจภาษา การใช้ภาษาพูด การแสดง กิริยาสื่อความหมายซึ่งมีความบกพร่องหลายระดับตั้งแต่ไม่สามารถพูดจาสื่อความหมายได้เลย หรือบางคนพูดได้แต่ไม่สามารถสนทนาได้ตอบกับคนอื่นได้อย่างเข้าใจ บางคนพูดแบบเสียงสะท้อน

ทำลายเช่นกัน ต่อมามีการศึกษาค้นคว้าพบกรณีของเด็กสมองถูกทำลายแต่ไม่ได้มีปัญหาในการเรียนรู้ตามที่ควรจะเป็นตามข้อสันนิษฐานว่าเป็นสาเหตุของปัญหาการเรียนรู้

แนวคิดเรื่องของสมองถูกทำลายจึงถูกหักล้างและมีคำว่า Minimal Brain Dysfunction หรือ MBD เข้ามาแทนเพราะการทดสอบทางประสาทวิทยาไม่สามารถแสดงให้เห็นหรือพิสูจน์ได้ว่าสมองถูกทำลายไปแล้วจริง ๆ MBD จึงหมายถึงเด็กซึ่งมีสติปัญญาในเกณฑ์ปกติหรือสูงกว่าปกติแต่ไม่สามารถเรียนรู้บางเรื่อง และมีปัญหาทางพฤติกรรมที่ชวนให้คิดว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้สมองทำหน้าที่ผิดแปลกแตกต่างไปจากปกติ

ในปี ค.ศ. 1963 ซามูเอล เคิร์ก (Samuel Kirk) ได้ใช้คำว่า "Learning Disabilities" เรียกเด็กที่มีภาวะบกพร่องในพัฒนาการด้านภาษา การพูด การอ่าน และการสื่อสาร โดยที่เด็กเหล่านี้ไม่ได้พิการด้านอื่น ๆ เช่น หู ตา ปัญญาอ่อน ซึ่งคำที่ เคิร์ก ใช้นี้ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายทั้งในวงการจิตวิทยาและวงการการศึกษา ดังปรากฏในชื่อของเอกสารที่มีการพิมพ์เผยแพร่ เช่น Journal of Learning Disabilities , Learning Disabilities Focus และชื่อสมาคมต่าง ๆ เช่น Learning Disabilities Association of America อย่างไรก็ตามถ้ามีการใช้คำอื่นที่ยังคงอยู่ในขอบเขตของคำว่า Learning Disabilities (ชวลิต ชูกำแหง 2546)

ในประเทศไทยนั้นเพิ่งจะเริ่มให้ความสนใจในเรื่องของความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยจากคำว่า "Learning Disabilities" นั้นมีคำในภาษาไทยที่ใช้เรียกหลายคำ เช่น ผดุง อารยะวิญญูใช้คำว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ศรียา นิยมธรรม ใช้คำว่า เด็กที่มีความยุ่งยากในการเรียน และมีคำอื่น ๆ เช่น เด็กเรียนยาก เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หรือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ในที่นี้ผู้วิจัยใช้คำว่า "ความบกพร่องในการเรียนรู้" การนิยามหรือให้ความหมายของคำว่า "Learning Disabilities" หรือ LD ได้มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมและรัดกุมตามพัฒนาการของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้นี้ สำหรับคำนิยามที่เป็นทางการแรกสุดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1967 คือ ภาวะบกพร่องในการเรียนรู้เป็นความคิดปกติตั้งแต่หนึ่งด้านขึ้นไปของกระบวนการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจ การใช้ภาษา การพูด การเขียนของเด็กซึ่งความคิดปกติดังกล่าวนี้แสดงออกโดยเด็กที่มีความสามารถย่อหย่อนในการฟัง การคิดการพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำและการคำนวณ ภาวะบกพร่องในการเรียนรู้นี้ยังนับเนื่องมาถึงความบกพร่องในการรับรู้ (perceptual handicaps) การกระทบกระเทือนทางสมอง (braininjury) การทำงานที่ผิดปกติเล็กน้อยของสมอง (minimal brain dysfunction) ความผิดปกติในการอ่านและการสะกดคำ (dyslexia) ภาวะขาดความสามารถในการเข้าใจถ้อยคำ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับเรื่องของพัฒนาการ โดยเฉพาะ (developmental aphasia) ทั้งนี้คำว่า Learning Disabilities ไม่นับรวมไปถึงปัญหาทางการเรียน อันมีสาเหตุสำคัญมาจากความพิการทางสายตา การได้ยิน หรือการควบคุมกล้ามเนื้อ

ไม่นับรวมถึงปัญหาทางการเรียนอันมีสาเหตุหลักมาจากการเป็นปัญญาอ่อน (mental retardation) การมีความผิดปกติทางอารมณ์ (emotional disturbance) ตลอดจนการอยู่ในสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมหรือฐานะทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่าผู้อื่น (สมทรัพย์ สุขอนันต์ 2547, อ้างจาก Wong 1991) เนื่องจากความบกพร่องทางการเรียนรู้ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจนเช่นเดียวกับความบกพร่องด้านอื่น ๆ เช่น ความบกพร่องทางการเห็น การได้ยินหรือร่างกาย คนส่วนใหญ่จึงยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ LD (กานดา พุพูน 2547)

ผดุง อารยะวิญญู (2542) ให้คำจำกัดความว่า เด็กที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องในขบวนการทางจิตวิทยา ทำให้เด็กมีปัญหาในการใช้ภาษาทั้งในการฟัง การอ่าน การพูด การเขียนและการสะกดคำ หรือมีปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ 13 ปัญหา ดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย แขน ขา ลำตัว สายตา การได้ยินระดับสติปัญญา อารมณ์และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

ชวลิต ชูกำแหง (2546) ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ว่า หมายถึงเด็กที่มีสภาพร่างกายภายนอกปกติ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่สมดุลของสมองส่งผลทำให้เด็กมีปัญหาทางด้านความรู้ ความเข้าใจ จิตพิสัย และพฤติกรรมในการแสดงออก ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่จะแสดงออกอย่างเด่นชัดในด้านการเรียน เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถของตน

กฎหมายว่าด้วยการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องได้ให้คำจำกัดความลักษณะของเด็กที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ คือ เด็กที่ไม่สามารถจะบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง ๆ ที่มีศักยภาพ และความบกพร่องนั้นไม่ได้เกิดมาจากสาเหตุทางร่างกาย เช่น ปัญหาทางการเห็นหรือปัญหาทางการได้ยิน เด็กกลุ่มนี้จะมีกระบวนการเรียนรู้ที่บกพร่อง จะมีความยากลำบากในการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การพูด การสื่อสาร การใช้ภาษา และการใช้กล้ามเนื้อเคลื่อนไหว (สันสนีย์ นัทรกุล 2543)

กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความหมายความบกพร่องด้านการเรียนรู้ หมายถึงเป็นความบกพร่องในการเรียนรู้ที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาด้านการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ เกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยพิจารณาจากผลการเรียนเปรียบเทียบกับระดับเชาว์ปัญญา

ศรียา นิยมธรรม (2542) ได้กล่าวว่าทุกคนมีวิถีทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เด็กบางคนเรียนรู้ที่จะอ่าน คือ อ่านหนังสือ ได้ตั้งแต่อายุ 4 ขวบ แต่บางคนก็ยากเย็นแสนเข็ญกว่าจะอ่านได้ ส่วนเด็กบางคน แม้จะเป็นเด็กอ่านหนังสือได้เก่ง ก็อาจมีปัญหาอย่างอื่น เช่น คณิตศาสตร์ น้อยคน

นักที่จะมีปัญหาการเรียนที่โรงเรียนไปเสียทุกอย่าง ส่วนมากก็จะมีดีในเรื่องอื่น ๆ อยู่บ้าง เช่น เล่น วิดีโอเกมบ้าง หรือทำงานในสนาม การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ต้องเหนื่อยยากต่อการ เรียนรู้มิได้ให้ความหมายว่าเขาเป็นเด็กโง่แต่เพียงเพราะเขาเรียนรู้แบบที่แตกต่างไปจากคนอื่น

ศรีเรื่อน แก้วกังวาน (2545) กล่าวว่าเด็กที่ทั้งครูและพ่อแม่เห็นว่าไม่มีความสามารถในการเรียน เขียน อ่าน คิดเลข ในระดับที่เด็กวัยนี้ควรเรียนได้ เรามักคาดหมายกันว่า เมื่อพ้นวัยเด็ก เขา ต้องมีความสามารถในการอ่าน เขียน คิดเลขในระดับพื้นฐานทั่วไปได้ หรือเข้าใจเรื่องชีวิตทั่วไป ได้ แต่ปรากฏว่ามีเด็กจำนวนหนึ่งที่เรียนลำบากคิดเด็กธรรมดาทั่วไปทั้งๆที่สติปัญญาไม่เลวและ ดูเหมือนว่าเด็กพยายามสุดความสามารถ แต่ดูเหมือนจะเรียนไม่ไหวในสายตาของครูและพ่อแม่ หรือคนทั่วไปได้ เด็กมีพัฒนาการปกติธรรมดาทุกๆ อย่างแต่ความบกพร่องซ่อนอยู่ไม่มีใคร มองเห็น

The Individuals with Disabilities Education Act : IDEA (กานดา พุ่มพวง 2547, อ้างจาก Shapiro and Rich 1999) ระบุคำจำกัดความของความบกพร่องทางการเรียนรู้สองส่วนสำคัญคือ ความบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะทาง (Specific Learning Disabilities) โดยอธิบายว่าหมายถึง เด็ก ที่มีความบกพร่องเพียงหนึ่งด้าน หรือหลายด้านของกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับ การทำความเข้าใจหรือการใช้ภาษา พูดหรือเขียน ซึ่งความบกพร่องดังกล่าวแสดงออกให้เห็นในการ ขาดความสามารถด้านการฟัง คิด พูด อ่าน เขียน สะกด หรือคำนวณทางคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยัง รวมถึงภาวะบกพร่องทางการรับรู้ การได้รับบาดเจ็บกระทบกระเทือนทางสมอง การทำงาน ผิดปกติเล็กน้อยของสมอง ความคิดปกติด้านการอ่าน การเข้าใจภาษา ทั้งนี้ไม่รวมปัญหาทางการ เรียนรู้อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน ความบกพร่องทางการใช้ กล้ามเนื้อ ปัญญาอ่อน ปัญหาทางอารมณ์หรือความด้อยโอกาสจากสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมหรือ เศรษฐกิจ ในส่วนที่สอง ได้รวมกฎเกณฑ์ที่สามารถระบุความบกพร่องเฉพาะทางของเด็กที่มี ผลสัมฤทธิ์ไม่เหมาะสมกับระดับอายุ และความสามารถที่แท้จริง ทั้งที่ได้รับโอกาสในการเรียนผ่าน กระบวนการเรียนผ่านกระบวนการสอนที่เหมาะสมที่เหมาะสม โดยระบุเกี่ยวกับ

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะทาง จะต้องมี ความบกพร่องในหนึ่งด้าน หรือมากกว่าหนึ่งด้านของกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยา (Basic Psychological Processes) ซึ่ง ประกอบด้วย ความจำจากการได้ยินและการเห็น การรับรู้ การแยกแยะ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การเรียงลำดับ และการรับรู้ภาพพื้น (figure-ground)

2. ทักษะที่แสดงออกใน 7 ด้าน ประกอบด้วย ความเข้าใจจากการฟัง การพูด การเขียน การ อ่าน ความเข้าใจจากการอ่าน การคำนวณทางคณิตศาสตร์ และการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์

3. ความรุนแรงของความบกพร่องมาจากความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความสามารถทางสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ของทักษะทั้ง 7 ด้าน

ซึ่งคำจำกัดความของ IDEA ได้รับการวิจารณ์ในแง่ที่ระบุเกี่ยวกับเด็กเหล่านั้นไม่ได้ระบุถึงบุคคลทุกวัยและอธิบายความบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะในชั้นเรียนไม่ได้รวมถึงความบกพร่องทางการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ในสถานการณ์การทำงานและการใช้ชีวิต

แฮมมิล (Hammil 1990, อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาน 2545 : 10) ได้ให้ความหมายโดยรวมของภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ว่า

1. มีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
2. มีปัญหาในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
3. มีความบกพร่องในด้านระบบประสาทส่วนกลางบางส่วน
4. ค่อยความสามารถในการเล่น
5. มีความบกพร่องทางภาษาทั้งการฟังและการพูด
6. มีความพิการบางอย่างหรือหลายอย่างรวมกัน
7. มีความเบี่ยงเบนในด้านวิธีคิดและการใช้เหตุผล

โดยสรุปแล้วความบกพร่องในการเรียนรู้หมายถึง ภาวะที่เกิดจากความผิดปกติของสมองทำให้บุคคลมีปัญหาในกระบวนการทางจิตวิทยาส่งผลให้บุคคลมีปัญหาด้านการฟัง คิด พูด อ่าน เขียน สะกด คำนวณทางคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังรวมถึงภาวะความบกพร่องทางการรับรู้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย แขน ขา ลำตัว สายตา การได้ยิน ระดับสติปัญญาอารมณ์และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก ความผิดปกตินี้คิดทั่วไปตลอดชีวิต

ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีลักษณะเหมือนเด็กทั่วไปไม่มีลักษณะภายนอกที่บ่งบอกถึงความบกพร่อง ไม่มีสภาพความพิการปรากฏให้เห็นแต่เรียนหนังสือไม่ได้หรือเรียนได้แต่เรียนยาก เมื่อก้าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้กล่าวถึงปัญหาของเด็กน่าจะเหมาะสมกว่า เด็กเหล่านี้มีปัญหาในด้านต่าง ๆ หลายด้าน (ผดุง อารยะวิญญู 2543)ด้านที่สำคัญมีดังนี้

1. การอ่าน เด็กอ่านหนังสือไม่ออก เพราะไม่รู้จักตัวอักษร ไม่ว่าจะเป็นอักษรภาษาไทย อักษรภาษาอังกฤษ หรืออักษรภาษาใด ๆ ที่เด็กเรียน ความไวของสายตาไม่ดี มองภาพไม่ชัดเจน ไม่ละเอียด พฤติกรรมในการอ่าน นอกจากอ่านไม่ออกแล้ว อาจมี พฤติกรรมของการอ่านซ้ำ อ่านตะกุกตะกัก อ่านข้ามคำ อ่านสลับคำ อ่านข้ามบรรทัด อ่านแล้วไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน (เข้าใจความไม่ได้) อ่านแล้วจำเรื่องที่อ่านไม่ได้ เด็กจึงไม่ชอบอ่านหนังสือ การอ่านไม่ได้ทำให้เป็นปม

ด้อย ถ้าครูหรือปกครองบังคับให้เด็กอ่านมาก ๆ เด็กจะเกลียดการอ่าน เลิกอ่านหนังสือ ทำให้เป็นอุปสรรคในการเรียนวิชาอื่น ๆ ผลที่ตามมา คือ สอบตก สูญเสียความเชื่อมั่นใจตนเอง ไม่ชอบมาโรงเรียน หันเรียน และอาจต้องออกกลางคันในที่สุด

2. การเขียน ปัญหาในการเขียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีหลายลักษณะ นับตั้งแต่ เขียนตามคำบอกไม่ได้ ลอกคำจากกระดานลงสู่สมุดของตนไม่ได้ หรือได้แต่ข้อความเปลี่ยน เขียนหนังสือไม่เป็นตัว เขียนตัวเล็กเกินไปจนต้องใช้นิ้ววนขยายเพื่ออ่าน หรือตัวโตจนเกินบรรทัด เขียนตัวโตบ้างเล็กบ้างสลับกัน เป็นการเขียนไม่สม่ำเสมอ เขียนสลับอักษร สลับที่สลับคำ เขียนแล้วลบจนกระดาษคำหรือขาด เส้นลายมือขยุกขยิก จนทำให้อ่านยาก ไปจนถึงเขียนเรียงความไม่ได้

3. กลติศาสตร์ พูดยาก ๆ ก็คือ เด็กทำเลขไม่ได้ นั่นคือ คำนวณไม่ได้ คำนวณผิด โดยเฉพาะที่มีปัญหามากที่สุด คือ การทำเลข โจทย์ปัญหา เด็กทำเลข โจทย์ปัญหา ไม่ได้

4. พฤติกรรมพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ควบคู่มากับปัญหาความลำบากในการเรียน ได้แก่

4.1 ความไม่เป็นระเบียบเด็กจะขาดหรือทักตะในการจัดระบบมาตั้งแต่เด็กอาจเนื่องจากไม่มีคนสอนให้เด็กเกิดทักษะดังกล่าว สังเกตได้จากแต่งตัวไม่ค่อยเรียบร้อย เสื้อผ้าสกปรก มอมแมม จัดตารางเรียนมาไม่ครบ ลืมสมุด ลืมหนังสือ ลืมปากกา ลืมดินสอ บน โต๊ะเรียนมีรอยขีดเขียนสกปรก ภายใน โต๊ะเรียนรกรุงรัง ไม่เป็นระเบียบ จดงาน ไม่เป็นระเบียบ

4.2 สมาธิสั้น (Attention Deficit Disorder) หลายคนมีช่วงความสนใจไม่นาน (ไม่ถึง 3 นาที) เสียสมาธิง่าย เช่น ถ้ามีคนเดินผ่านหน้าห้องเด็กก็จะหันมามองดูทุกคนที่เดินผ่าน โดยสูญเสียสมาธิต่อกิจกรรมที่นักเรียนกำลังทำในห้องเรียน

4.3 ไม่อยู่นิ่ง (Hyperactive) เคลื่อนไหวอยู่เสมอ เดี่ยวก็ลุกจากที่นั่ง เดี่ยวก็เดินรอบห้อง เดี่ยวก็ขออนุญาตไปห้องน้ำ

อย่างไรก็ตาม เด็กบางคนอาจไม่มีพฤติกรรมครบทุกด้านตามที่กล่าวมาแล้ว บางคนสมาธิสั้นอย่างเดียวแต่ไม่มีพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง บางคนมีปัญหาในการอ่านอย่างเดียว บางคนมีปัญหาการเรียนคณิตศาสตร์อย่างเดียว บางคนมี 2 ปัญหา บางคนมีครบทุกปัญหาดังกล่าว

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในด้านพุทธิพิสัยหรือการรู้คิด (Cognitive) ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีปัญหาเฉพาะด้าน เช่น ปัญหาในการอ่าน การคิดคำนวณ หรือในแง่ของวิธีคิด เด็กมีปัญหาทางการเรียนรู้หลายคนจะมีความสับสนยุ่งยากด้านภาษา เด็กมักมีปัญหาในเรื่องการเขียน หรือการพูด หรือกระบวนการเกี่ยวกับการใช้ภาษา เช่น การฟัง หรือการอ่าน ส่วนปัญหาด้านกลไกการเคลื่อนไหวเป็นลักษณะหนึ่งของเด็กเหล่านี้เช่นกัน ความยุ่งยากใน

เรื่องนี้จะแสดงให้เห็นในด้านการวาดภาพ ลายมือ การพิมพ์ การวิ่ง การก้าวกระโดดหรือการทรงตัว ปัญหาสุดท้ายที่เป็นเรื่องใหญ่อีกอย่างหนึ่งของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก็คือ ด้านสังคม ซึ่งอาจแสดงพฤติกรรมว่ามีความยุ่งยากในการผูกมิตรกับผู้อื่น มีความนับถือตนเองต่ำ (ศรียา นิยมธรรม 2541)

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้พิจารณาได้จากระดับคะแนนที่แตกต่างกันมากของกลุ่มวิชาต่าง ๆ ของเด็ก ในอดีตครูและบิดามารดา อาจคิดว่า ทำไมคะแนนเลขและภาษาของเด็กจึงต่ำ แต่คะแนนวิชาอื่น ถึงสูง ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อพิจารณาคะแนนวิชาอื่นของเด็กแล้วก็พบว่าวิชาอื่นปัญหาปกติหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยจนไม่น่าเชื่อว่าจะได้คะแนนต่ำในวิชาดังกล่าว

ผลงานวิจัยหลายชิ้น ได้ให้นิยามการมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าที่ควรว่า เป็นค่าที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างผลงานของเด็กที่โรงเรียน กับความสามารถบางอย่างที่เป็นธรรมชาติซึ่งถึงความสามารถ นิยามนี้ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เช่นพ่อแม่ มองเห็นภาพเด็กที่ชัดเจน และครูที่ประสงค์จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่เด็กกลุ่มนี้พอเข้าใจได้

1. มิตินิยามลักษณะเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

หากพิจารณาลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นมิติต่าง ๆ คือ มิติด้านความรู้สติปัญญา มิติด้านการรับรู้ มิติด้านจิตพิสัย มิติด้านพฤติกรรม มิติทางร่างกาย จะได้รายละเอียดดังนี้

1. มิติด้านความรู้สติปัญญา

1.1 ปัญหาด้านความจำ

เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มักจะพบปัญหาในเรื่องของการจำ โดยทั่วไปจะมีความจำระยะสั้นและความจำระยะยาวเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจจะไม่รู้ว่าจะจดจำสิ่งต่าง ๆ อย่างไร เพราะไม่มีหลักในการจำ หรืออาจจะเกี่ยวเนื่องกับปัญหาในกระบวนการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่าง ๆ และการทำงานของสมองด้วย ส่งผลมาในเรื่องของการจำไม่ว่าจะเป็นปัญหาของความจำระยะสั้นหรือความจำระยะยาว

1.2 ปัญหาด้านการคิดเชิงเหตุผล

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะพบปัญหาการทำงานของสมองซีกซ้ายและซีกขวาไม่สัมพันธ์กัน และเกี่ยวข้องกับช่องทางในการรับข้อมูล การคิดเชื่อมโยงบูรณาการจึงมักจะเป็นสิ่งที่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้พบปัญหาเช่นกัน การเรียนรู้ข้อมูลบางอย่าง เด็กอาจจะไม่สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการคิดให้สัมพันธ์กันได้

1.3 ปัญหาด้านการพูดติดต๋อสื่อสาร

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะเป็นผู้ที่ขาดทักษะในการสื่อสาร ใช้ภาษาใน

การสื่อสารที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม การสื่อสารในทำนองที่ตรงไปตรงมาหรือ อาจจะทำให้คู่สนทนาไม่พอใจ อาจจะเป็นปัญหาในเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เช่นเดียวกัน

1.4 ปัญหาด้านการสร้างความคิดรวบยอด

เนื่องมาจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ นั้น จะไม่ทราบว่าจะจุดสำคัญหรือ จุดเด่นของสิ่งต่าง ๆ คืออะไร ทำให้ขาดทักษะในการจับจุดสำคัญ หรือการจับใจความสำคัญ การดู หรือการฟังของเขาอาจจะมองเห็นหรือ ได้ยินเหมือนกันหมด ไม่มีอะไรที่น่าสนใจหรือเด่น ไม่ทราบว่าอะไรคือส่วนที่ควรจะให้ความสนใจมากอะไรเป็นส่วนที่สำคัญรองลงมาจะนั้นในการสร้างความคิดรวบยอดซึ่งจะต้องนำกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่การรับรู้จนถึงการแปลผล สรุปเป็นความคิดรวบยอด จึงเป็นสิ่งที่ยากลำบากสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

2. มิติด้านปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียน

2.1 ปัญหากระบวนการรับรู้

กระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการทำงานของสมองปัญหาจากกระบวนการรับรู้ อาจจะได้ตั้งแต่กระบวนการของการรับข้อมูล (Input) ซึ่งจะผ่านระบบประสาทสัมผัส เช่น การเห็น บางคนอาจจะมีกระบวนการรับรู้ด้านการเห็นที่ผิดปกติไป หรือการได้ยินอาจจะมีกระบวนการรับรู้ที่ไม่เหมือนกับคนทั่วไป ปกติคนเราจะสามารถเห็นคำและอ่านได้ แต่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ นั้น อาจจะมีมองเห็นเป็นอย่างอื่น

กระบวนการแปลความหมายของสมอง (Process) ซึ่งอาจจะมีความคิดพลาดในการแปลความ ทำให้ข้อมูลที่รับมาไม่สามารถที่จะประมวลได้ตามความเป็นจริงการแสดงผลของข้อมูล (Output) ที่แสดงออกมาอาจจะพบความคิดผิดปกติไม่ว่าจะเป็นการเขียน หรืออาจจะเป็นการอ่าน ที่ไม่สามารถจะทำได้ หรืออาจจะยากลำบากในการเขียน การอ่าน

2.2 ปัญหาการเรียนวิชาทักษะ

เป็นที่ทราบกันว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะพบปัญหาในการเรียนวิชาทักษะ ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือคณิตศาสตร์จะพบความยากลำบากในการอ่านการสะกดคำ การเขียน การจับใจความสำคัญ การคิดคำนวณ การฟัง การเรียงลำดับ เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะชัดเจนในช่วงที่อยู่ในวัยเรียน เพราะการเรียนรู้ทั้งหลายนั้นต้องอาศัยความรู้จากวิชาทักษะ ทั้งคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ฉะนั้น เด็กจะมีปัญหายุ่งยากในการเรียนในชั้นเรียน ทั้งที่ระดับสติปัญญาของเขาอยู่ในระดับปกติ

2.3 ปัญหาด้านความสนใจ

ในเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มักจะมีปัญหาสมาธิสั้นร่วมด้วย ในขณะเวลาใดเวลาหนึ่งอาจจะมีหลายเรื่องอยู่ในความคิดของเขาจนแต่ละขั้นที่เขาทำก็อาจจะรีบทำให้เสร็จ

มีพฤติกรรมวอกแวก หรืออาจจะเนื่องด้วยงานที่เขาทำไม่เคยสำเร็จ ดังนั้นจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับเวลาที่จะต้องจดจ่ออยู่กับงาน แม้จะตั้งใจทำ ผลที่ออกมาก็ไม่ถูกอยู่ดี กล่าวโดยสรุปก็คือปัญหาในเรื่องของความสนใจสั้นของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้

2.4 ผลการเรียนรู้ไม่แน่นอน

จากปัญหาในด้านการรับรู้ การจำ การคิด ซึ่งส่งผลให้ผลการเรียนของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ไม่สัมพันธ์กับระดับสติปัญญาที่แท้จริงเนื่องจากการเรียนรู้นั้นจำเป็นที่จะต้องใช้ทักษะการเขียน การอ่านเป็นสำคัญ แต่ในรายวิชาที่ไม่ต้องใช้ทักษะพื้นฐานดังกล่าว มักจะพบว่าเด็กอาจจะไม่มีปัญหาเลย หรืออาจจะส่งผลกระทบต่อทุก ๆ รายวิชา หรืออาจจะเป็นผลมาจากปัญหาในเรื่องของการจำ การขาดทักษะการคิดเชิงเหตุผล ซึ่งก็ส่งผลต่อผลการเรียนเช่นกัน

3. มิติด้านจิตพิสัย

3.1 ปัญหาทักษะทางสังคม

การอยู่ร่วมกับคนอื่น อันเกี่ยวเนื่องกับปัญหาการสื่อสารที่ไม่เหมาะสม ความโง่โง่งตรงไปตรงมาส่งผลให้คนอื่นอาจจะไม่ยอมรับหรือมองเห็นเป็นคนแปลกหรือทำให้เด็กรู้สึกว่าตนเองแปลกแยก ทำให้เด็กมีปัญหาในการปรับตนเองเข้ากับคนอื่น รู้สึกว่าตนเองไม่เหมือนกับเพื่อน ๆ เนื่องจากในชีวิตประจำวันต้องพบปะกับเพื่อนและคนอื่น ๆ ตลอด ทำให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจจะพบการแยกตัวออกจากกลุ่มเพื่อนหรือแม้แต่ในครอบครัว

3.2 มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองที่ต่ำ

จากปัญหาหลายด้าน ทั้งด้านการเรียน การสื่อสาร ทักษะทางสังคม ที่ทำอะไรก็มักจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรจึงทำให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เริ่มที่จะรับรู้ความล้มเหลวของตนเอง ทำให้มีมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองในทางที่ไม่ดี ทำอะไรก็ล้มเหลว ไม่ถูก ไม่ดี โดยเฉพาะในเรื่องของการเรียน ทั้ง ๆ ที่สติปัญญาปกติ แต่ผลการเรียนกลับอยู่ในระดับที่ต่ำตลอด ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขและช่วยเหลือที่ถูกต้อง เด็กอาจจะมีปัญหาในเรื่องของการรับรู้มโนทัศน์ของตนเองในทางลบ ส่งผลกระทบต่อไม่คิดในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น เมื่อไม่เคยประสบความสำเร็จก็ไม่อยากจะเรียน ไม่อยากจะทำงานร่วมกับคนอื่น เป็นต้น

3.3 แรงจูงใจในการเรียนต่ำ

ปัญหาแรงจูงใจในการเรียนต่ำก็สืบเนื่องมาจากการไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนในวิชาต่าง ๆ ในห้องเรียน เมื่อเกิดความล้มเหลวซ้ำแล้วซ้ำเล่า ความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียนย่อมลดลงอย่างแน่นอน เพราะถึงจะพยายามอย่างไรผลที่ออกมาก็ยังเหมือนเดิมคือล้มเหลว แม้แต่เด็กทั่วไปถ้าเกิดทำสิ่งใดแล้วไม่ประสบความสำเร็จสักครั้งเดียว ย่อมจะเกิดความท้อแท้

และไม่มีแรงจูงใจให้ทำต่อ เช่นเดียวกัน เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เมื่อเรียนไม่ประสบผลสำเร็จก็ย่อมส่งผลต่อแรงจูงใจเช่นเดียวกัน ฉะนั้น การช่วยเหลือให้เด็กสามารถทดแทนด้วยการมีความสำเร็จในช่องทางอื่น เช่น ด้านดนตรี ศิลปะ กีฬา ก็เป็นสิ่งที่ควรทำ

3.4 สภาพอารมณ์ไม่คงที่

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มักจะมีปัญหาในเรื่องของสมาธิ และอารมณ์ด้วย คือไม่สามารถที่จะจดจ่อสมาธิกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้นานเท่าที่ควร เนื่องจากการรับรู้ทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ ของเด็กเหล่านี้ที่มีความบกพร่องด้วย ส่งผลให้ไม่สามารถแยกแยะความสำคัญหรือจุดสำคัญของสิ่งต่าง ๆ ได้ ด้านอารมณ์ก็เช่นเดียวกัน เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจจะมีความบกพร่องในเรื่องของการรับรู้อารมณ์ของคนอื่น และการควบคุมอารมณ์ของตนเอง การแสดงออกจึงอาจจะดูเหมือนว่าอารมณ์ไม่คงที่ หรือ ไม่สามารถปรับระดับอารมณ์เมื่อถูกขัดใจหรือเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ขึ้น

4. มิติด้านพฤติกรรม

4.1 ปัญหาในการปรับตัว

พฤติกรรมที่แสดงออกมาในด้านของปัญหาการปรับตัวนั้น อาจจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มในห้องเรียน การเล่นกับเพื่อน หรือการที่จะต้องทำตามกฎกติกาของห้องเรียน เนื่องจากการรับรู้ที่แตกต่างจากคนอื่น ถ้าไม่ได้รับการฝึกหรือการช่วยเหลือที่ถูกต้อง ก็อาจจะทำให้เกิดความยากลำบากมากในการเรียนในห้องเรียน อีกทั้งพฤติกรรมที่แตกต่างจากเพื่อนในห้องเรียน การเข้าใจในพฤติกรรมของเพื่อนและยอมรับจึงเป็นเรื่องยากของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ บางครั้งต้องได้รับความเข้าอกเข้าใจและเห็นใจของเพื่อนร่วมชั้นด้วย จึงจะสามารถช่วยเหลือในเรื่องของการปรับตัวของเด็กเหล่านี้ได้

4.2 พฤติกรรมความรุนแรง

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มักจะมีพฤติกรรมที่รุนแรง อันเนื่องมาจากอารมณ์ที่ไม่คงที่ การไม่สามารถระงับอารมณ์หรือควบคุมอารมณ์ไม่ได้จึงทำให้แสดงพฤติกรรมที่รุนแรงออกมา และอาการของสมาธิสั้นทำให้การกระทำต่าง ๆ ทำด้วยความรีบร้อน ไม่สามารถที่จะควบคุมระดับของการแสดงออกได้ อาจจะทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกมามีความรุนแรง

4.3 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยง

ปัญหาหลายอย่างที่พบอันเนื่องมาจากปัญหาของการเรียนส่งผลให้เด็กมีมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวเองต่ำ เมื่อรู้สึกว่าคุณเองคือดีกว่าคนอื่น แตกต่างกว่าคนอื่นจึงทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงจากกลุ่มเพื่อน หรือหลีกเลี่ยงจากสังคม เพื่อให้พ้นจากสภาวะความกดดันจากกลุ่มเพื่อน พ่อ

แม่ หรือครู เพราะทำอะไรก็ไม่ประสบความสำเร็จ ไม่เหมือนกับเพื่อนคนอื่น ๆ การป้องกันตนเองจากภาวะดังกล่าวทำให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เริ่มลอยห่างและหลีกเลี่ยงจากกลุ่มเพื่อนหรือครอบครัว

4.4 ปัญหาด้านปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น

การปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก็สืบเนื่องจากปัญหาข้างต้น คือ ปัญหาการปรับตัว พฤติกรรมที่แตกต่างจากคนอื่น ทำให้ผู้ที่เด็กจะต้องไปเกี่ยวข้องกับอาจจะไม่ยอมรับ หรือวิธีการที่จะเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นอาจจะแปลกแตกต่าง คนอื่นอาจจะมองเป็นเรื่องแปลก หรือเป็นเรื่องตลกสำหรับพฤติกรรมของเด็ก

4.5 พฤติกรรมไม่คงเส้นคงวา

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้นั้นจะเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างรุนแรง อันเนื่องมาจากสภาพอารมณ์และภาวะสมาธิสั้น อีกทั้งอาจจะมีควาไม่คงเส้นคงวา ไม่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตลอดเวลา เช่นเดียวกับอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเช่นเดียวกัน

5. มิติทางร่างกาย

เด็กที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับร่างกายดังนี้

5.1 พัฒนาการทางกายไม่คงที่

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนอาจจะมีปัญหาในเรื่องของพัฒนาการทางกายที่ไม่คงที่ กล่าวคือ ปัญหาของโภชนาการที่เด็กอาจจะมีปัญหาในเรื่องของอาหารการกินหรือการเจริญเติบโตที่ผิดปกติไปจากเด็กทั่ว ๆ ไป

5.2 ทักษะการเคลื่อนไหว

ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะมีลักษณะเงอะงะงุ่มง่ามการเคลื่อนไหวที่และเคลื่อนไหวจะแปลกไป ไม่มีการระมัดระวังในการเดินหรือวิ่งจะคู้กึ่งก้างบางคนอาจจะมีปัญหาในเรื่องของทิศทางซ้ายขวาบนล่าง เด็กบางคนอาจจะไม่สามารถเดินหรือวิ่งได้อย่างเด็กทั่วไป การก้าวขา ก้าวกระโดด กระโดดขาเดียว การขึ้นลงบันได เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจจะไม่สามารถทำได้ หรือทำได้ แต่ไม่คล่องตัว

5.3 กล้ามเนื้อมัดเล็กมัดใหญ่

นอกจากปัญหาในการเคลื่อนไหวแล้ว การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมัดใหญ่ก็อาจจะพบปัญหาได้เช่นเดียวกัน ในเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เช่น การจับดินสอ การเขียน การระบายสี การหยิบจับสิ่งของ อาจจะพบว่าเด็กจับไม่คล่อง หรือเขียนในทิศทางที่ไม่เหมือนกับคนอื่น มีภาวะของการกระตุกลากเส้น หรือ ลากเส้นไม่คงที่ ลากหนักเกินไป

เบาเกินไป รายละเอียดของสิ่งที่วาดไม่ครบ หรือในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ การทรงตัว การเตะลูกบอล การรับลูกบอล อาจจะพบความผิดปกติได้เช่นเดียวกัน ซึ่งทักษะเหล่านี้จะส่งผลการเขียน หรือการทำงานของเด็กในชั้นเรียนหรือในชีวิตประจำวันได้

สาเหตุของภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้

สาเหตุของภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

ก. ระหว่างตั้งครรภ์และการคลอด ในกรณีนี้จะเป็นเรื่องของ การได้รับสารเคมีบางชนิด ยาเสพติด ตลอดจนโรคภัยไข้เจ็บในระหว่างการตั้งครรภ์ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจมีผลกระทบต่อพัฒนาการทางสมองของทารกในครรภ์ มารดาที่คลอดยาก ต้องใช้เครื่องมือทางการแพทย์บางชนิดมาช่วย บางครั้งทำให้เกิดความกระทบกระเทือนสมอง ชนิดที่เรียกว่า minimal brain damage ซึ่งความผิดปกติในลักษณะนี้เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ในปี ค.ศ.1978 Rourke ได้รวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับความบกพร่องของระบบประสาทที่มีผลต่อการอ่านของเด็ก พบว่า เด็กที่มีความยากลำบากในการอ่านมักมีประวัติการได้รับความกระทบกระเทือนทางสมองในลักษณะต่าง ๆ ไม่มากก็น้อย นอกจากนี้ยังมีรายงานการวิจัยอื่น ๆ ซึ่งยืนยันว่า ทารกคลอดก่อนกำหนดมาก ๆ จะมีความเสี่ยงสูงมากต่อการเกิดภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ (สมทรัพย์ สุขอนันต์ 2547)

ข. สมองมีความบกพร่อง ความผิดปกติของสมองซีกซ้าย โดยปกติสมองซีกซ้าย จะควบคุมการแสดงออกทางด้านภาษาและสมองซีกซ้ายจะมีขนาดโตกว่าซีกขวาแต่เด็กที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้สมองซีกซ้ายและซีกขวามีขนาดเท่ากันและมีความผิดปกติอื่น ๆ ที่สมองซีกซ้ายด้วย เด็กจะมีคลื่นอัลฟาที่สมองซีกซ้ายมากกว่าเด็กปกติ (กรมสุขภาพจิต 2545)

ค. กรรมพันธุ์ ความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีโอกาสได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรมมีการศึกษาในครอบครัวและลูกแฝดที่ระบุได้ว่ามีโอกาสดังร้อยละ 35 – 45 ที่จะมีการถ่ายทอดภาวะบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างคนในครอบครัว พ่อแม่ที่มีปัญหาการเรียนรู้ในด้านใดจะส่งต่อถึงลูกได้ โดยเฉพาะปัญหาด้านการอ่านในปี 1996 อคิตผู้นำทางการเมืองของประเทศสิงคโปร์ตีทวนยู ได้เปิดเผยต่อสื่อมวลชนว่า เขามีปัญหาด้านการอ่าน(Dyslexia) โดยได้รับการวินิจฉัยจากผู้เชี่ยวชาญของอังกฤษ และลูกสาวของเขาก็มีปัญหาด้านการอ่านด้วย เพราะเธอได้รับการวินิจฉัยขณะเรียนแพทย์อยู่ที่บอสตัน ปัจจุบันนี้การศึกษาวิจัยด้านพันธุกรรม กำลังมองหาลักษณะของยีนที่มีความเกี่ยวข้องกับภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้อยู่ แต่ยังไม่ได้คำตอบที่ชัดเจน ภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้เป็นโรคที่ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์และมีความบกพร่องบนยีน ที่พบแล้วสองคู่คือคู่ที่หกกับคู่ที่สิบห้า และพบว่าเด็กที่เป็นโรคลมชักอัตราเกิดภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้จะสูงขึ้นอย่างมาก (ชาญวิทย์ พรนภดล 2547)

ง. การใช้ยา สารเสพติดหรือได้รับสารเคมีบางชนิด ยาหลายชนิดที่แม่รับประทานหรือโคเคนสารที่เป็นอันตรายและผ่านโดยตรงเข้าไปสู่ทารกในครรภ์ สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อพัฒนาการของสมองที่จะทำให้สมองทารกผิดปกติได้ ดังนั้นเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายที่อาจจะเป็นไปได้ต่อทารกในครรภ์ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่แม่ตั้งครรภ์และบุคคลรอบข้างต้องตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น การใช้ยาหรือสารเสพติดชนิดต่าง ๆ เป็นสาเหตุที่อาจทำให้เซลล์ที่รับข้อมูลเข้ามาในสมองที่เรียกว่า receptor cell เกิดความคิดผิดปกติหรือบกพร่องซึ่งก็เป็นกลไกที่ทำให้เกิดความ บกพร่องในการเรียนรู้ได้ (สันศรัญย์ ฉัตรกุลปต์ 2543)

ประเภทของภาวะบกพร่องในการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2543) จัดประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้คือ

1. อะเฟเซีย (Aphasia) ปัญหาในการฟังและการพูด เด็กไม่เข้าใจคำพูดของผู้อื่นจำแนกเสียงพูด ไม่ได้ เวลาเด็กพูดคนอื่นฟังไม่รู้เรื่อง
2. ดิสเล็กเซีย (Dyslexia) ปัญหาในการอ่าน เด็กอ่านหนังสือลำบาก อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน
3. ดิสกราฟเฟีย (dysgraphia) ปัญหาในการเขียนตัวอักษรไม่ได้ หรือมีความลำบากในการเขียน เขียนตัวอักษรกลับหลังเหมือนภาพที่ปรากฏในกระจกเงาเมื่อเอากระจกเงามาส่องตัวอักษรหรือคำศัพท์
4. ดิสซาอูซิส (Dysacusis) ปัญหาในการฟังผู้อื่นพูดไม่เข้าใจคำพูดของผู้พูดด้วย เด็กจะไม่เข้าใจเมื่อฟังผู้อื่นพูด
5. ดิสกินเนเซีย (Dyskinesia) กล้ามเนื้อประสานกันไม่ดีทำให้เด็กมีท่าทางงุ่มงามเมื่อเวลาเคลื่อนไหว
6. ดิสแคลคูลียา (Dyscalculia) ปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ เด็กไม่เข้าใจความหมายของตัวเลขมีปัญหาในการคำนวณ
7. ดิสโลเกีย (Dyslogia) ความบกพร่องทางภาษาศาสตร์ เด็กมีปัญหาการแสดงออกด้วยการพูด เด็กไม่สามารถเรียบเรียงแนวคิดที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้
8. ดิสเฟเซีย (Dysphasia) ปัญหาทางภาษา เด็กไม่สามารถแสดงออกทางภาษาได้ไม่เข้าใจภาษา ไม่สามารถสื่อสารได้ด้วยกรพูดทำให้เด็กมีปัญหาในการพูดและหรือการเขียน
9. ดิสโนเมีย (Dysnomia) ปัญหาในการคิดหรือนึกหาคำพูดที่จะนำมาใช้ซึ่งแสดงออกเพื่อแนวความคิดของตน
10. ดิสริธเมีย (Dysrhythmia) ปัญหาเกี่ยวกับจังหวะ เด็กไม่สามารถเดินหรือขยับเท้า

ให้เข้ากับจังหวะตามเสียงดนตรีที่ได้ยินได้

สมทรัพย์ สุขอนันต์ (2547) นำเสนอว่าภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้เกิดขึ้นได้หลายลักษณะแต่กล่าวถึงลักษณะความบกพร่องที่พบบ่อยในชั้นเรียนดังนี้

1. ภาวะความบกพร่องในด้านภาษา (language disabilities) เป็นความบกพร่องเป็นความบกพร่องที่เกี่ยวข้องกับการรู้เข้าใจและใช้ภาษาในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่การเข้าใจคำศัพท์และเนื้อหา การเรียบเรียงถ้อยคำ การเขียน เพื่อสื่อใจความ การสะกดคำ การอ่าน การพูด

เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ต้องอาศัยภาษาเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่มีความบกพร่องในส่วนนี้จึงประสบปัญหาในการเรียนค่อนข้างมาก จะต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจบทเรียนต่าง ๆ นานกว่าเด็กทั่ว ๆ ไป ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กสามารถสังเกตถึงความบกพร่องนี้ได้ไม่ยากนัก เช่น ดูจากการที่เด็กไม่เข้าใจคำสั่ง อ่านตะกุกตะกัก สะกดคำผิดบ่อย ๆ ขาดความสามารถที่จะสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความคิดของตน ทั้ง ๆ ที่ได้กวดฝึกร่วมกันทำกิจกรรมเหล่านี้ได้สมควรแก่วัย

2. ภาวะความบกพร่องในด้านคณิตศาสตร์ (mathematical disabilities) เป็นความบกพร่องที่แสดงออกโดยบุคคลที่มีปัญหาในการเข้าใจตัวเลข การคิดคำนวณ ทำให้ผลการเรียนคณิตศาสตร์ตกต่ำ ความบกพร่องที่เกิดขึ้นในด้านนี้อาจเป็นผลมาจากความเข้าใจทางภาษาที่บกพร่องทำให้ตีปัญหาใจทยัไม่ได้ หรือเกิดในขั้นของการรับรู้ตัวเลข ตลอดจนสัญลักษณ์ต่าง ๆ ไม่สอดคล้องตามความเป็นจริง เช่น แยกความแตกต่างระหว่างเครื่องหมาย \times กับเครื่องหมาย \div ไม่ได้ หรือเกิดขึ้นในกระบวนการของการคิดคำนวณก็เป็นได้

3. ภาวะบกพร่องในการรับรู้ (perceptual disabilities) เป็นความบกพร่องเกี่ยวกับการรับรู้ภาพ การได้ยิน และการสัมผัสต่าง ๆ

ผู้ที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับการรับรู้ภาพ มิได้หมายถึงคนที่พิการทางตาหรือตาบอด แต่ในที่นี้จะเป็นความบกพร่องในการมองเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ของภาพ หรือแยกความแตกต่างของภาพที่คล้ายคลึงกันไม่ได้ เช่น มองเห็น \square เป็น \square บางครั้งความบกพร่องนี้อาจเกิดขึ้นในลักษณะที่มีการสับสนที่กันระหว่างสิ่งที่มองหรืออ่าน เช่น คำว่า “ อดทน ” ก็มองเป็นคำว่า “ ทนอด ” เป็นต้น

การเรียนรู้ที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับเสียง มักเกิดกับผู้ที่มีความบกพร่องทางโสตประสาท ทำให้การได้ยินเสียงบางเสียงขาดความชัดเจนและจำแนกแยกแยะออกมาจากเสียงอื่น ๆ ที่มีความคล้าย ๆ กันไม่ได้ เมื่อแยกแยะเสียงไม่ได้ก็จะกระทบต่อโครงสร้างในการเข้าใจข้อความ

เลอนเนอร์ (Lerner 2000, อ้างถึงใน กานดา พุฒ 2547) กล่าวว่าไว้ว่าบุคคลที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะมีความผิดปกติด้านความตั้งใจ ความสนใจ การจดจ่อ การขาด

ความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว ปัญหาด้านกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยา ซึ่ง ได้แก่ การจำจากการเห็น การได้ยิน การแยกแยะ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การเรียงลำดับ การเห็นภาพ การขาดกลวิธีสำหรับทำความเข้าใจที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และจะมีปัญหาด้านการพูด การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การขาดทักษะทางสังคม

กระบวนการเรียนรู้ของผู้ที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้

ระบบกระบวนการจัดการข้อมูลเป็นการทำงานของสมองส่วนกลาง นักจิตวิทยากลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Psychology) นำระบบกระบวนการจัดการข้อมูลมาอธิบายความสามารถในการรับรู้ข้อมูล เปลี่ยนแปลงข้อมูล เก็บจำข้อมูล และเรียกกลับข้อมูลมาใช้ ในระบบนี้ประกอบด้วย การรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส (Sensory Register) ความจำระยะสั้น (Short-term Memory) และความจำระยะยาว (Long-term Memory) ข้อมูลที่แต่ละบุคคลรับรู้จะต้องผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง โดยผ่านการมอง ฟัง ดม ชิม และต้อง สัมผัส อย่างไรก็ตามโดยทั่ว ๆ ไปแล้วการเรียนรู้ในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะเน้นเพียงการใช้ตาหูฟัง เป็นหลัก เมื่อข้อมูลผ่านสู่ประสาทสัมผัสแล้ว หากเกิดความสนใจ ตั้งใจรับรู้ ข้อมูลก็จะถูกส่งต่อไปยังส่วนของความจำระยะสั้นซึ่งเป็นศูนย์กลางกับข้อมูลที่เก็บอยู่ได้เพียง 5 – 20 วินาที ถ้าบุคคลนั้นไม่มีการทบทวนข้อมูลภายในช่วงเวลาอันน้อยนิดนั้น ข้อมูลก็จะถูกลืม แต่หากมีการคิดทบทวนและมีกลวิธีทบทวน คิดซ้ำ ทำซ้ำ หรือจัดกลุ่มข้อมูล ข้อมูลก็จะถูกส่งต่อไปยังส่วนของความจำระยะยาว ซึ่งความจำจะคงอยู่ตลอดไป และสามารถเรียกกลับคืนข้อมูลมาใช้ได้เมื่อต้องการ การเรียกกลับคืนข้อมูลมาใช้มักแสดงออกมาในด้านการพูด อ่าน เขียน สะกดคำ คิดเลข และใช้เหตุผล เป็นต้น (กานดา พุฒ 2547)

ความบกพร่องทางการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน (ศรียานิยมธรรม 2543) ได้แก่ ตัวป้อน (Input) การบูรณาการข้อมูล (Integration) ความจำ (Memory) และ ผลผลิต (Output)

ตัวป้อน คือ กระบวนการบันทึกข้อมูลที่ได้มาจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ ลงไว้ในสมอง ถ้าหากมีความผิดปกติก็จะทำให้เกิดปัญหา ซึ่งปัญหาประเภทแรกที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการรับตัวป้อนหรือรับข้อมูล คือ ความบกพร่องในการรับรู้ทางด้านการมองเห็น กล่าวคือ เด็กบางคนมีความยากลำบากในการแยกแยะตำแหน่งและรูปร่างของสิ่งที่เห็น เช่น ตัวอักษรที่เห็นอาจถูกรับรู้ในลักษณะที่กลับซ้ายเป็นขวาเหมือนกับมองในกระจกเงา กลับหัวกลับหาง เช่น มอง d เป็น b หรือ p เป็น q ตัวเลข 6 เป็น 9 เป็นต้น

บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ผ่านทางการเห็นจะมีปัญหาด้านการสะกดคำและการคำนวณ เนื่องจากไม่สามารถเห็นความแตกต่างของตัวอักษร คำ สัญลักษณ์ต่าง ๆ เห็นโจทย์เลขไม่

ถูกต้อง หรือเห็นเครื่องหมายไม่ถูกต้อง รวมทั้งมีปัญหาในการเขียนด้วย ลายมือมักไม่สวย เขียนไม่ถูกต้อง และมีปัญหาในการอ่าน คือ อ่านได้ช้า ทำความเข้าใจได้ช้า ขาดความเป็นระเบียบในการทำงาน ตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนหรือการสะกดด้วยตนเองไม่ค่อยได้ ฯลฯ ส่วนคนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ผ่านการได้ยินก็มักจะมีปัญหาด้านการอ่าน การเขียนและความเข้าใจภาษา เพราะแยกแยะคำใหม่ไม่ถูก สื่อสารไม่ถูกต้อง เนื่องจากได้ยินไม่ชัดเจนจึงไม่เข้าใจ แสดงออกหรือตอบสนองไม่ถูกต้อง เขียนไม่ถูก ทำตามไม่ได้ จึงมักขาดความเข้าใจในการทำตามคำสั่ง คำบอกเรียนรู้โดยการฟังคำบรรยายไม่ได้ดี (กานดา พุฑุฒ 2547)

พบว่าเป็นเรื่องยากมากสำหรับเด็กบางคนที่จะแยกเสียงที่เป็นเสียงหลักออกจากเสียงอื่น ๆ ที่ปะปนอยู่ในสิ่งแวดล้อม เด็กเหล่านี้อาจจะไม่ตอบสนองต่อเสียงของครู หรือเสียงของผู้ปกครอง จึงดูเหมือนเขาไม่ได้สนใจฟังหรือใส่ใจในคำพูดของผู้ใหญ่ หรือเด็กบางคนรับรู้เสียงได้ช้า ดังนั้นจึงไม่สามารถติดตามการสนทนาได้ครบถ้วน

การบูรณาการข้อมูล คือ กระบวนการตีความข้อมูลที่ได้รับ ความบกพร่องในการบูรณาการข้อมูลอาจมีได้หลายลักษณะตามขั้นตอนแต่ละขั้นของการจัดลำดับหรือเรียงลำดับข้อมูลจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมให้เป็นนามธรรม และการจัดระบบข้อมูล

นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียงลำดับข้อมูล อาจจะเล่าเรื่องให้ฟังด้วยตอนกลางของเรื่องแล้วย้อนมาที่ตอนต้นของเรื่อง แล้วจึงเล่าตอนท้ายของเรื่อง เป็นต้น เด็กอาจจะมีอาการกลับลำดับของตัวอักษรในคำ เช่น คำว่า นก แต่ว่าอ่านเป็น คน เด็กประเภทนี้มักมีปัญหาไม่สามารถใช้หน่วยแต่ละหน่วยที่เรียงลำดับเอาไว้ในความทรงจำได้อย่างถูกต้อง หากถูกถามว่า “ต่อจากวันพุธคือ วันอะไร” เขาจะต้องตั้งต้นนับตั้งแต่วันอาทิตย์เพื่อจะให้ได้คำตอบ หรือการใช้พจนานุกรม เขาก็จะต้องเริ่มตั้งแต่ตัวอักษรตัวแรกของพจนานุกรมทุกครั้งไป

ความบกพร่องในการบูรณาการข้อมูล ในขั้นตอนที่ 2 นี้เกี่ยวข้องกับเรื่องของการจัดลำดับข้อมูลจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมให้เป็นนามธรรม นักเรียนที่มีปัญหาประเภทนี้มักจะมีปัญหาในเรื่องของการตีความหมายหรือความสัมพันธ์ออกจากสิ่งที่ได้รับ เขาอาจจะอ่านเรื่องราวเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วไม่สามารถจะเชื่อมโยงหรือตีความคิดรวบยอดจากเรื่องนั้นได้ อาจสับสน นอกจากนี้เขายังอาจสับสนในการที่คำเดียวกันสามารถจะมีความหมายได้หลายความหมายในโอกาสต่าง ๆ กัน หรือในการใช้คำศัพท์ต่าง ๆ จะพบว่าเขาไม่ค่อยเข้าใจเรื่องคลก ชวนหัวหรือสำบัดสำนวนต่าง ๆ

สำหรับขั้นตอนการบูรณาการข้อมูลนี้ เริ่มจากเมื่อได้บันทึกข้อมูล เรียงลำดับข้อมูล และทำความเข้าใจกับข้อมูลแล้ว จากนั้นข้อมูลที่ได้มาจะต้องได้รับการจัดระบบข้อมูลให้เป็นระเบียบ นั่นคือ จะต้องมีการบูรณาการให้มีลักษณะข้อมูลที่ต่อเนื่องอย่างราบรื่น และสัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปก่อนหน้านี้แล้ว เด็กที่มีความบกพร่องในการจัดระบบข้อมูลจะมีความยากลำบากใน

การประมวลส่วนต่าง ๆ ของข้อมูลขึ้นมาเป็นความคิดรวบยอดหรือเป็นหลักการ ดังนั้นเมื่อเขาได้เรียนเนื้อหาข้อมูลต่าง ๆ ไปแล้วจำนวนหนึ่ง เขาอาจไม่สามารถที่จะตอบคำถามต่างๆ ไป ที่ต้องใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้นได้ ทำให้ชีวิตของเขาทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน ได้รับผลกระทบจากการขาดความสามารถในเรื่องนี้อย่างมาก

ความจำ คือ การเก็บรักษาข้อมูลไว้เพื่อให้สามารถดึงออกมาใช้ได้ ในภายหลัง ขั้นตอนของการจดจำความจำระยะสั้นจะช่วยคงข้อมูลเอาไว้ได้ในช่วงสั้น ๆ ระหว่างที่เราให้ความสนใจหรือมุ่งสมาธิไปยังข้อมูลนั้น เช่น ส่วนใหญ่เราสามารถจะจดจำตัวเลข 7 ตัว ของเบอร์โทรศัพท์ที่นานพอที่จะหมุนหรือกด โทรศัพท์ที่เสร็จ แต่หลังจากที่เราได้พูดคุยทาง โทรศัพท์แล้ว เราก็จะลืมตัวเลข 7 ตัว เหล่านั้น ถ้าหากว่าเราถูกขัดจังหวะ ในระหว่างที่จะเก็บความจำ เราก็อาจจะจำไม่ได้ แต่ถ้าหากว่าข้อมูลนี้ได้รับการทบทวนซ้ำ ๆ บ่อยครั้ง หรือมีความสนใจ มีความสนใจ ก็จะ สามารถเก็บความจำระยะสั้นนี้ไปเป็นความจำระยะยาว ที่สามารถดึงออกมาใช้ได้ ในภายหลัง

ความบกพร่องในเรื่องของความจำมักจะกระทบต่อความจำระยะสั้น เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ส่วนใหญ่ จะมีความบกพร่องในเรื่องของความจำ โดยเฉพาะความจำระยะสั้น ทำให้ไม่สามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้เพื่อดึงออกมาใช้ในภายหลัง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องทบทวนหรือย้ำซ้ำ ๆ มากกว่าเด็กทั่วๆ ไป เพื่อที่จะได้สามารถแก้ไขปัญหาของความบกพร่องในเรื่องของความจำ ให้สามารถเก็บข้อมูลนั้นไว้ในระยะเวลาที่ยาวขึ้น แลนำมาใช้ประโยชน์ได้ในภายหลัง

ผลผลิต จะพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ โดยการใช้ภาษาหรือกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่ใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จะมีขั้นตอนผลผลิตที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาของความบกพร่องทางภาษา และความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือใช้กล้ามเนื้อ ความบกพร่องทางภาษามักจะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียกว่า ภาษาที่จำเป็นต้องใช้ มากกว่า ภาษาที่เริ่มต้นด้วยตนเอง

ภาษาที่จำเป็นต้องใช้ เกิดขึ้นเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีผู้อื่นต้องการสื่อสาร ถามคำถาม และเราต้องประมวลความคิดของเราเพื่อหาคำที่เหมาะสมและตอบคำถามนั้น ส่วนภาษาที่เริ่มต้นเองเกิดขึ้นเมื่อเราเป็นฝ่ายเริ่มสนทนาก่อน นั่นคือ เลือกสิ่งที่เหมาะสมในการที่จะเริ่มสนทนาด้วยกระบวนการความคิดของตนเอง

เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาอาจจะพูดได้ตามปกติเมื่อเป็นฝ่ายเริ่มต้นสนทนาก่อน แต่จะตอบสนองอย่างตะกุกตะกัก ในสถานการณ์ที่มีผู้อื่นเป็นฝ่ายเรียกร้องหรือถามคำถาม เช่น อาจแสดงอาการหยุดชะงักหรือขอให้ทวนคำถามนั้นใหม่ และจะให้คำตอบที่สับสน หรือไม่สามารถหาคำที่เหมาะสมในการตอบหรือสื่อสารได้

ส่วนความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือใช้กล้ามเนื้อ มี 2 ประเภท ได้แก่ กลุ่มที่มี

ปัญหาการประสานงานของกล้ามเนื้อใหญ่ที่เรียกว่า “Gross motor disability” และกลุ่มที่มีปัญหาของการประสานงานของกล้ามเนื้อเล็ก ที่เรียกว่า “Fine motor disability”

เด็กที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ ที่มีความบกพร่องในการประสานของกล้ามเนื้อใหญ่ จะมีลักษณะซุ่มซ่าม สะอึก หกล้ม ขนข้าวของ มีปัญหาในเรื่องการวิ่ง การเดิน การปีนป่าย การถือจักรยาน ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หรือมีความยากลำบากในการประสานงานของกล้ามเนื้อเล็กจะมีลักษณะที่พบเห็นคือ เด็กมีปัญหาในเรื่องการคิดกระดุมเสี้ยว การผูกเชือกรองเท้า การเขียน เด็กประเภทนี้จะเขียนหนังสือได้ช้า ลายมืออ่านยาก สะกดคำผิด เขียนตัวหนังสือใหญ่บ้างเล็กบ้าง ใช้ภาษา หรือใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิด ๆ

ความบกพร่องทางการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับระบบการทำหน้าที่ของสมองสองส่วนด้วย คือ สมองซีกซ้าย และสมองซีกขวา สมองทั้งสองส่วนจะควบคุมการทำหน้าที่ต่างกัน สมองซีกซ้ายจะควบคุมการเรียนรู้ด้านภาษา การใช้เหตุผล การจำแนก จัดระบบ เรียงลำดับ การจำรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความรู้ต่าง ๆ การจำภาพ ตัวอักษร ตัวเลข และการจำ กฎเกณฑ์ หลักการ สูตรทางเคมี วิทยาศาสตร์ สูตรสถิติ ฯลฯ ส่วนสมองซีกขวาจะเน้นไปในด้านที่ไม่เกี่ยวกับภาษา เช่น การรับรู้ภาพ รูปทรง ขนาด ระยะทาง ทิศทาง เวลา จินตนาการ ตลอดจนความซาบซึ้งในดนตรี ศิลปะ ฯลฯ สมองซีกขวาจึงมีหน้าที่ทำความเข้าใจภาพรวมของรูปแบบและแนวคิดต่าง ๆ เพื่อนำมาสู่การคิดในขั้นสูง เป็นการคิดแบบใช้เหตุผลและคิดสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่แล้วสมองซีกขวาทำหน้าที่เกี่ยวกับการค้นหาเหตุผลและการคิดค้นคว้าสร้างสรรค์ประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ผู้ที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้มักจะมีการทำงานของสมองด้านใดด้านหนึ่งดีกว่าอีกด้านหนึ่ง นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความเร็วของกระบวนการจัดการข้อมูล (Processing Speed) ซึ่งมีผลต่อความจำระยะสั้นและความจำระยะยาวในเวลาจำกัด หรือในภาวะความกดดันต่าง ๆ รวมถึงความเร็วในการพูด การคิดหาคำพูด ความเร็วในการอ่าน เขียน และใช้เหตุผล ฯลฯ

ปัจจุบันผู้เชี่ยวชาญสาขาประสาทจิตวิทยา (neuropsychologist) ได้ศึกษาอาการหรือปัญหาทางการเรียนรู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับด้านภาษา (Nonverbal Learning Disabilities) เพื่ออธิบายปัญหาที่เกิดจากการเห็นภาพการประสานงานของกล้ามเนื้อและการแก้ปัญหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษา สมองซีกขวาจะควบคุมการทำหน้าที่ในด้านนี้ เด็กหรือผู้ใหญ่ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ไม่ใช่ด้านภาษาจะขาดทักษะทางสังคม การรับรู้เกี่ยวกับสังคมและทักษะ การแก้ปัญหาในสังคม รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ เช่น ซ่อมแซมสิ่งของ การใช้เครื่องมือบางชนิด การต่อรูปต่อภาพ การอ่านกราฟ แผนที่ แผนที่ภูมิ รวมทั้งการอ่านตัวโน้ต จำเสียง จำจังหวะ เป็นต้น ลักษณะที่พบในบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษา ได้แก่ มีปัญหาเรื่องทิศทาง มักหลงทางมาสาย ไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสภาพการณ์ใหม่ ๆ หรือบริบทใหม่ เกรียดยากทำอะไร

ต่างไปจากกิจวัตรที่เคยทำหรือเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เคยอยู่ ปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ หรือ สถานการณ์ที่ยู่ยากไม่ได้ขาดความเข้าใจในการแปลความหมายหรือสื่อความหมาย ขาด อารมณ์ขันไม่สามารถเข้าใจมุขตลก ไม่ค่อยเข้าใจการแสดงออกทางสีหน้าหรือท่าทาง อยู่ไม่สุขเมื่อ เห็นสิ่งเร้า ถูกรบกวนจากสิ่งเร้าได้ง่าย มีปัญหาการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสหลาย ๆ ทาง อาจชอบ ฟุ้งมากกว่ามอง ไม่ค่อยสบตาคน ชอบถามคำถามซ้ำ ๆ หากมีอะไรติดค้างในใจจะไม่สามารถระงับ หยุยงตัวเองได้ มักชอบทะเลาะกลางปถิ่ง ถามคำถามอย่างไม่เหมาะสมในชั้นเรียน

สรุปได้ว่ากระบวนการของการเรียนรู้ 4 ขั้นตอนดังกล่าว เกิดขึ้นในส่วนต่าง ๆ ของสมอง โดยทั่วไปสมองหลายส่วนจะทำงานพร้อมกัน เชื่อมโยงและประสานกัน เช่น ในเรื่อง กระบวนการของการรับรู้ ประสาทการเห็นและสมองส่วนหลังจะต้องเชื่อมโยงกับสมองส่วนอื่น ๆ ได้แก่ สมองส่วนหน้า เพื่อทำให้เกิดความจำซึ่งเป็นความจำระยะสั้น และจะต้องส่งไปเก็บที่สมอง ส่วนข้างเพื่อเป็นความจำระยะยาว และอาจจะต้องส่งกลับออกมาที่สมองส่วนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเขียน คือ หลังจากที่เราเห็นแล้วก็จะต้องมีการเขียน

จากแนวความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับกระบวนการทำงานของสมองของผู้ที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้จะไม่สามารถใช้สติปัญญาที่มีอยู่ได้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้มีปัญหาในการเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนแบบทั่วไป ฉะนั้นครูผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะความบกพร่องจึงจะสามารถช่วยให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของตัวเอง นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ไม่เพียงแต่จะมีปัญหาในด้านการเรียนเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อถึงการดำเนินชีวิตตามปกติและคิดทั่วไปตลอดชีวิต

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ความหมาย

แผนการจัดการศึกษาที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับเด็กแต่ละคนที่มีความต้องการพิเศษ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกาเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดทำขึ้น โดยได้รับความร่วมมือและความยินยอมจากผู้ปกครอง มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี และมีบทบาทแผนทุกภาคเรียน

หลักการจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

1. จัดทำให้กับคนพิการทุกคนเป็นรายบุคคล
2. มุ่งพัฒนาค้นพิการอย่างเต็มศักยภาพทุกด้าน

ประโยชน์ของ IEP ต่อผู้ปกครอง

1. ปรึกษา และขอคำแนะนำกับผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับคนพิการแต่ละคนได้
2. มีส่วนร่วมและรับรู้ การกำหนดเป้าหมายในการจัดทำแผนการช่วยเหลือ
3. สามารถขอรับ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ฯลฯ
4. รู้เข้าใจ และสามารถมีส่วนร่วมในการฝึกและพัฒนาการศึกษาของบุตรได้อย่าง

ถูกต้อง

5. ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้เหมาะสม

ประโยชน์ของ IEP ต่อครู

1. เป็นข้อมูลในการศึกษาและวิเคราะห์ผู้เรียน
2. รู้ขอบเขตความรับผิดชอบของตนเอง
3. ทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนมากขึ้น
4. มีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ฯลฯ ตามความเหมาะสม
5. ประเมินและรายงานความก้าวหน้าสอดคล้องกับเป้าหมาย
6. มีส่วนร่วมในการประเมินผลและปรับปรุงการจัดการศึกษา

ประโยชน์ของ IEP ต่อสถานศึกษาและผู้บริหาร

1. เป็นข้อมูลในการจัดผู้เรียนเข้าเรียนในรูปแบบและระดับที่เหมาะสม
2. เป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหาร การจัดงบประมาณและการจัดการเรียนการสอน
3. มีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ฯลฯ ส่งเสริมการเรียนรู้
4. เป็นข้อมูลพัฒนาผู้เรียน เป็นฐานในการพัฒนาหลักฐานและแนวทางการจัดการ

เรียนการสอน

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสู่การปฏิบัติและประเมินผล

1. การจัดทำแผนการสอนรายบุคคล โดยกำหนด
 - 1) จุดมุ่งหมาย
 - 2) วันเริ่มต้น
 - 3) วันสิ้นสุด
 - 4) วิธีสอนเทคนิคการสอน

- 5) สื่อ
 - 6) เกณฑ์การประเมินผล
 - 7) ผลการประเมิน
2. การนำแผนการสอนรายบุคคลไปปฏิบัติ
 - 1) ประสานผู้เกี่ยวข้องให้เด็กได้รับบริการตามแผนฯ
 - 2) มีการติดตามผลและจัดทำรายงานผลการพัฒนาความสามารถ
 - 3) ประเมินผล ปรับปรุงข้อมูลและพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลถ้าจำเป็นสามารถข้อมูลเพิ่มเติมได้
 - 4) ประเมินผลการดำเนินงาน โครงการจัดทำแผนฯ
 3. บูรณาการเข้ากับแผนการสอนรายวิชา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ระดับปฐมวัย
(Individualized Education Program: IEP) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อสถานศึกษา.....
ระดับ.....สังกัด.....
เริ่มใช้แผนวันที่.....สิ้นสุดวันที่.....

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-ชื่อสกุล.....เพศ ชาย หญิง
เลขประจำตัวประชาชน ····
การจดทะเบียนคนพิการ ไม่จด ยังไม่จด จดแล้ว เลขทะเบียน.....
วัน/เดือน/ปีเกิด.....อายุ.....ปี.....เดือน ศาสนา.....
ประเภทความพิการ.....ลักษณะความพิการ.....
ชื่อ-ชื่อสกุลบิดา.....อายุ.....ปี
ชื่อ-ชื่อสกุลมารดา.....อายุ.....ปี
ชื่อ-ชื่อสกุลผู้ปกครอง.....อายุ.....ปี เกี่ยวข้องเป็น.....
ที่อยู่ผู้ปกครองที่ติดต่อได้บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรศัพท์เคลื่อนที่.....
โทรสาร.....E-mail Address.....

2. ข้อมูลด้านการศึกษา

- ไม่เคยได้รับการศึกษา/บริการทางการศึกษา
 เคยได้รับการศึกษา/บริการทางการศึกษา
 ศูนย์การศึกษาพิเศษ.....ระดับ.....พ.ศ.
 โรงเรียนเฉพาะความพิการ.....ระดับ.....พ.ศ.
 โรงเรียนเรียนร่วม.....ระดับ.....พ.ศ.
 การศึกษาด้านอาชีพ.....ระดับ.....พ.ศ.
 การศึกษานอกระบบ.....ระดับ.....พ.ศ.

การศึกษาตามอัธยาศัย.....ระดับ.....พ.ศ.

อื่น ๆ.....ระดับ.....พ.ศ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5. คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
5.1	ผู้บริหารสถานศึกษา
5.2	ผู้ปกครอง
5.3	อาจารย์ที่ปรึกษา
5.4
5.5
5.6
5.7

ประชุมวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

6. ความเห็นของบิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง

การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ฉบับนี้
 ข้าพเจ้า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....

(.....)

บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คำชี้แจงในสกรรกรอกแบบแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
ระดับก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ◎ ระดับก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การให้บริการและการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงระดับก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ◎ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดการศึกษาตั้งแต่ได้ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6
 - ◎ ชื่อสถานศึกษา - ให้กรอกชื่อสถานศึกษาที่ทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
 - ◎ ระดับ - ให้กรอกชื่อระดับชั้นที่ผู้เรียนได้รับการศึกษาในปัจจุบัน บริการทางการศึกษาที่ได้รับจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เช่น IEP หมายถึง บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เตรียมหมายถึง บริการเตรียมความพร้อมที่เข้าสู่ระบบการศึกษาเป็นต้น
 - ◎ สังกัด - ให้กรอกชื่อหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เป็นต้นสังกัดของสถานศึกษา เช่น เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร มูลนิธิ โรงพยาบาล กรมและกระทรวงต่างๆ เป็นต้น
 - ◎ เริ่มใช้แผนวันที่ - ให้กรอกวัน เดือน ปีที่เริ่มดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำ
 - ◎ สิ้นสุดแผนวันที่ - ให้กรอกวัน เดือน ปีที่สิ้นสุดการดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
1. ข้อมูลทั่วไป
- ◎ ชื่อ-ชื่อสกุล - ให้กรอกคำนำหน้าชื่อ(ด.ช. ด.ญ. นาย นางสาว นาง)พร้อมทั้งชื่อและชื่อสกุลของผู้เรียน
 - ◎ เลขประจำตัวประชาชน - ให้กรอกตัวเลขจำนวน 13 หลักตามที่ปรากฏในบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้าน ในกรณีที่ไม่สามารถกรอกตัวเลขได้ ให้ใส่เลข 0 แทนตัวเลขนั้น 0-0000-00000-00-0
 - ◎ การจดทะเบียนคนพิการ - ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงและเติมทะเบียนเลขที่คนพิการที่ปรากฏในสมุดทะเบียน ฯ
 - ◎ เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. - ให้กรอกวัน เดือน ปีเกิดโดยกรอกชื่อเต็มของเดือนเป็นภาษาไทย และเขียนพ.ศ. เป็น 4 หลัก เช่น 13 พฤษภาคม 2500
 - ◎ อายุ..ปี..เดือน - ให้กรอกอายุเต็มปีและเต็มเดือน เช่น อายุ 9 ปี 8 เดือน 23 วัน ให้กรอก อายุ 9 ปี 8 เดือน
 - ◎ ศาสนา - ให้กรอกชื่อศาสนาที่ผู้เรียนนับถือศาสนา เช่น พุทธ คริสต์ อิสลาม เป็นต้น

- ◎ ประเภทความพิการ - ให้กรอกประเภทความพิการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ 9 ประเภท เช่น บกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางร่างกาย บกพร่องทางการมองเห็น เป็นต้น
- ◎ ลักษณะความพิการ - ให้กรอกรายละเอียดของคนพิการ เช่น ลักษณะความบกพร่อง ระดับความรุนแรง ที่ปรากฏเด่นชัด เป็นต้น อาทิ หูตึง อัมพาตครึ่งท่อนล่าง สายตาเลือนราง เป็นต้น
- ◎ ชื่อ-ชื่อสกุลบิดา - ให้กรอกชื่อและชื่อสกุลบิดา
- ◎ ชื่อ-ชื่อสกุลมารดา - ให้กรอกชื่อและชื่อสกุลมารดา
- ◎ ชื่อ-ชื่อสกุลผู้ปกครอง - ให้กรอกชื่อ-ชื่อสกุลของผู้รับผิดชอบเลี้ยงดูผู้เรียนซึ่งอาจอาจจะเป็นบิดา มารดา หรือบุคคลอื่น
- ◎ เกี่ยวข้องเป็น - ให้ระบุความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้เรียน เช่น พี่ อา ปู่ ผู้อุปการะ เป็นต้น
- ◎ ที่อยู่ผู้ปกครองที่ติดต่อได้ - ให้กรอกที่อยู่ของผู้ปกครองในปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้รวมถึงหมายเลข โทรศัพท์โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรสาร และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

2. ข้อมูลด้านการศึกษา - ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตรงตามความเป็นจริง

ไม่เคยได้รับการศึกษา/บริการทางการศึกษา

◎ หมายความว่า ไม่เคยได้รับการศึกษาในสถานศึกษาและไม่เคยได้รับบริการทางการศึกษาใดๆ

เคยได้รับการศึกษา/บริการทางการศึกษา

◎ หมายความว่า เคยได้รับการศึกษาในสถานศึกษาหรือบริการทางการศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่ง

หรือทั้งสองอย่างทั้งนี้ให้ระบุรายละเอียดในใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงความเป็นจริงและกรอกข้อมูลในช่องว่าง

ศูนย์การศึกษาพิเศษ.....ระดับ.....พ.ศ.

◎ ศูนย์การศึกษาพิเศษ – ให้ระบุชื่อศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด หรือศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 1 ศูนย์การศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกำแพงเพชร เป็นต้น

◎ ระดับ – ให้กรอกบริการทางการศึกษาที่ได้รับจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เช่น EI หมายถึง บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เตรียม หมายถึง บริการเตรียมความที่เข้าสู่ระบบการศึกษา เป็นต้น

◎ พ.ศ. – ให้กรอกปีสุดท้ายที่ได้รับการศึกษานั้น

โรงเรียนเฉพาะคนพิการ.....ระดับ.....พ.ศ.

◎ โรงเรียนเฉพาะความพิการ – ให้กรอกชื่อโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ โดยเฉพาะ เช่น โรงเรียนศึกษาพิเศษนครปฐม โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร โรงเรียนสอนคนตาบอดการศึกษา เป็นต้น

- ⊙ ระดับ – ให้กรอกระดับการศึกษาระดับสุดท้ายที่ศึกษาในโรงเรียนนั้น
- ⊙ พ.ศ. – ให้กรอปีสุดท้ายที่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนนั้น
- โรงเรียนเรียนร่วม.....ระดับ.....พ.ศ.
 - ⊙ โรงเรียนเรียนร่วม – ให้กรอกชื่อโรงเรียนเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนทั่วไปที่ผู้พิการเข้าเรียน เช่น โรงเรียนบางเลนวิทยา
 - ⊙ ระดับ – ให้กรอกระดับการศึกษาระดับสุดท้ายที่ศึกษาในโรงเรียนนั้น
 - ⊙ พ.ศ. – ให้กรอปีสุดท้ายที่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนนั้น
- การศึกษาด้านอาชีพ.....ระดับ.....พ.ศ.
 - ⊙ การศึกษาด้านอาชีพ – ให้กรอกชื่อสถานศึกษาที่ให้การศึกษาด้านอาชีพ เช่น โรงเรียนอาชีพพระมหาไถ่ วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา เป็นต้น
 - ⊙ ระดับ – ให้กรอกระดับสุดท้ายที่สถานศึกษากำหนด เช่น ปวช. ปวส.
 - ⊙ พ.ศ. – ให้กรอปีสุดท้ายที่ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษานั้น
- การศึกษานอกระบบ.....ระดับ.....พ.ศ.
 - ⊙ การศึกษานอกระบบ – ให้กรอกชื่อหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบ เช่น ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ให้กรอกเป็น “สบอ.แม่ริม เชียงใหม่”
 - ⊙ ระดับ – ให้กรอกระดับการศึกษาระดับสุดท้ายที่หน่วยงานนั้นกำหนด เช่น ระดับ 3ระดับ 4 เป็นต้น
 - ⊙ พ.ศ. – ให้กรอปีสุดท้ายที่ได้รับการศึกษาหน่วยงานนั้น
- การศึกษาตามอัธยาศัย.....ระดับ.....พ.ศ.
 - ⊙ การศึกษาตามอัธยาศัย – ให้กรอกชื่อสถานศึกษาที่ผู้เรียนขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงศึกษาธิการ เช่น โรงเรียน.....
 - ⊙ ระดับ – ให้กรอกระดับสุดท้ายที่ศึกษาอยู่ในระดับนั้น
 - ⊙ พ.ศ. – ให้กรอปีสุดท้ายที่ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษานั้น
- อื่นๆระดับ.....พ.ศ.
 - ⊙ อื่นๆ-ให้กรอกชื่อหน่วยงานที่จัดการศึกษาแก่ผู้เรียนเช่น ศูนย์เด็กเล็กประจำตำบล... เป็นต้น
 - ⊙ ระดับ – ให้กรอกระดับที่หน่วยงานนั้นที่จัดบริการทางการศึกษาให้ EI หมายถึงบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เตรียม หมายถึง บริการเตรียมความพร้อมที่เข้าสู่ระบบการศึกษา เป็นต้น
 - ⊙ พ.ศ. – ให้กรอปีสุดท้ายที่ได้รับบริการทางการศึกษา

3. การวางแผนการศึกษา ๑ หมายถึง การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลของผู้เรียนโดยพิจารณาจากระดับความสามารถในปัจจุบัน ซึ่งประเมินโดยนักวิชาชีพหรือผู้ชำนาญในแต่ละทักษะ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาระยะยาว 1 ปี พร้อมทั้งกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เกณฑ์และวิธีประเมินผลรวมทั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการให้บรรลุแต่ละเป้าหมาย

ระดับความสามารถในปัจจุบัน	เป้าหมายระยะยาว 1 ปี	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (เป้าหมายระยะสั้น)	การประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ
<p>๑ ให้กรอกจุดเด่นและจุดด้อยของระดับความสามารถในการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ หรือความสามารถในด้านการเรียนรู้ ทั้งนี้ให้ครอบคลุมประเด็นหลักได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบโครงสร้างของร่างกาย (Body Structure) 2. ความสามารถพื้นฐานในการใช้กลไกกล้ามเนื้อต่าง (Body Function) 3. ความสามารถพื้นฐานในการปฏิบัติกิจกรรม (Body Activity) 4. ความสามารถพื้นฐานในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Body Participation) 	<p>๑ ให้กรอกเป้าหมายของแผนที่จะพัฒนาจุดด้อยหรือทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะทางวิชาการ ทักษะการดำรงชีวิต ฯลฯ ภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่เริ่มใช้แผนการจัดการศึกษาระยะยาว</p>	<p>๑ ให้กรอกความสามารถของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด ในช่วงเวลาสั้นๆ พร้อมทั้งเกณฑ์การประเมินผล (ไม่ใช้กรอกจุดประสงค์การเรียนรู้)</p>	<p>๑ ให้กรอกวิธีการประเมินผลความสามารถในการพัฒนาทักษะแต่ละด้าน ตามที่ระบุในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม พร้อมกับการใช้วิธีการ ถึงอำนวยความสะดวกและสื่อ ที่สอดคล้องกับความ ต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน</p>	<p>๑ ให้กรอกชื่อผู้รับผิดชอบ ที่ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละเป้าหมาย</p>

4. ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

หมายถึง การระบุรายการของสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน โดยพิจารณาจากจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และวิธีประเมินผลในข้อ 3

- ☉ ที่ ให้กรอกตัวเลขแสดงลำดับที่
- ☉ รายการ ให้กรอกชื่อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่ต้องการขอรับบริการ ตามบัญชีแนบท้ายประกาศ ซึ่งออกตามกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 ที่ปรากฏในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการในแต่ละปี
- ☉ รหัส ให้กรอกรหัสตามที่ระบุไว้ในบัญชีแนบท้ายประกาศ ซึ่งออกตาม กฎกระทรวงเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 ที่ปรากฏในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการในแต่ละปี
- ☉ สิ่งที่มีอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งของผู้จัดหาและวิธีการที่ได้มา ให้ตรงตามหมายเลขและรายละเอียดที่ระบุไว้ในหมายเหตุได้ตาราง
- ☉ สิ่งที่ต้องการ ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งของสิ่งที่ต้องการและวิธีการที่ได้มา ให้ตรงตามหมายเลขและรายละเอียดที่ระบุไว้ในหมายเหตุได้ตาราง
- ☉ จำนวนเงินที่ขออนุมาน ให้กรอกตัวเลขจำนวนเงินของรายการข้างต้น ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีแนบท้ายประกาศซึ่งออกตามกฎกระทรวง เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 ที่ปรากฏในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการในแต่ละปี
- ☉ เหตุผลและความจำเป็น ให้กรอกเหตุผลและความจำเป็นที่ขอรับบริการตามรายการข้างต้น เช่น รายการ ไม้เท้าขาว เหตุผลและความจำเป็น คนตาบอดต้องเดินทางด้วยตนเองเพื่อคัดค้านการข่มขืน
- ☉ ผู้ประเมิน ให้กรอกชื่อและตำแหน่งทางวิชาชีพของผู้ประเมินความต้องการตามรายการที่ขอรับบริการข้างต้น เช่น กาญจนา/นักกายภาพบำบัด

- ◎ รวบรวมรายการที่ขอรับบริการ ให้รวมจำนวนรายการที่ขอรับบริการ
- ◎ รวมจำนวนเงินที่ขอรับการอุดหนุน ให้รวมจำนวนเงินที่ระบุไว้ในช่องจำนวนเงินที่ขออุดหนุน

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์

โรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 มีครูจำนวน 42 คน นักเรียนมีจำนวน 1,350 คน ซึ่งจากการรายงานของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมหาสารคาม(2550) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 (2550) พบว่าโรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษประเภทนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จำนวน 35 คน ซึ่งมีจำนวนมากกว่าโรงเรียนอื่นๆ ในจังหวัดมหาสารคาม นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทั้งหมดเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (โรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์, 2550) ซึ่งเป็นเด็กที่อยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อที่จะต้องได้รับการพัฒนาที่ถูกต้องที่ตรงประเด็น ดังนั้น โปรแกรมการศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ประวัติโรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์

โรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์ เดิมเป็นสาขาของ โรงเรียนวชิรปุณณิศา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ปีพุทธศักราช 2517 เปิดทำการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (มศ.1)จำนวน 2 ห้องเรียน โดยอาศัยอาคารเรียนของโรงเรียนบ้านนาฏน (โรงเรียนอนุบาลนครจำปาศรี ในปัจจุบัน) เป็นสถานที่จัดการเรียนการสอน มีครูทั้งหมด 4 คน

ปีพุทธศักราช 2518 ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดตั้งเป็นโรงเรียน โดยผู้ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์” และถือเอาวันที่ 15 พฤษภาคม 2518 เป็นวันก่อตั้งปีพุทธศักราช 2519 เพื่อความเหมาะสมกับจำนวนครูและนักเรียนที่เพิ่มขึ้นโรงเรียนนาฏนประชาสรรพ์ ได้ย้ายมาอยู่บนพื้นที่สาธารณประโยชน์ 80 ไร่ 3 งาน ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งปัจจุบันภายใต้การบริหารของ นายบวร สุวรรณธาดา ตำแหน่งครูใหญ่ในขณะนั้น

ปีพุทธศักราช 2522 ได้เข้าร่วมโครงการ มพข. รุ่นที่ 1 (โครงการมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท) ได้รับความช่วยเหลืองบประมาณ จากธนาคารโลกเพื่อการก่อสร้างอาคารเรียน โรงฝึกงาน อาคารอเนกประสงค์ โรงสูบน้ำ เครื่องเก็บน้ำ ห้องน้ำห้องส้วม เรือนเพาะชำ บ้านพักครู และสิ่ง-สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ทันสมัย ที่สุดแห่งหนึ่ง เพื่อสอดคล้องตามนโยบายของโรงเรียน ในโครงการ มพข. คือสอนนักเรียน ให้ความรู้ประชาชน และบริการชุมชน

ปีพุทธศักราช 2528 เปิดทำการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รุ่นที่แรก

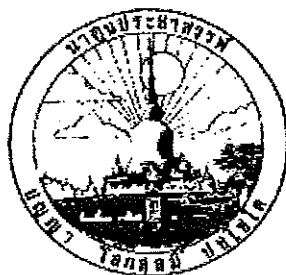
ปีพุทธศักราช 2534 นายสุตสาคร ค่ายหนองวงสว่าง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนและนายสุรศักดิ์ สิริ อาจารย์ 2 ระดับ 6 ได้จัดตั้งสาขาขึ้นที่บ้านดงบัง ตำบลดงบัง อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม และได้รับการอนุมัติให้ก่อตั้งเป็นเอกเทศในปี พ.ศ. 2535 ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนดงบังพิสัยนวการนุสรณ์”

ปีพุทธศักราช 2536 นายสมาน พิมพิลิม อาจารย์ 2 ระดับ 6 ได้จัดตั้งสาขาขึ้นที่บ้านดงยาง ตำบลดงยาง อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม และได้รับการอนุมัติให้ก่อตั้งเป็นเอกเทศ ในปี พ.ศ. 2539 ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนมัธยมดงยาง”

ปีพุทธศักราช 2542 มีอาจารย์ทั้งสิ้น 36 คน นักการภารโรง 5 คน พนักงานขับรถ 1 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 439 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 559 คน รวมทั้งสิ้น 998 คน ภายใต้การบริหารงานของ นายประกาย บัทรศิริมงคล ผู้อำนวยการ โรงเรียนนาดูนประชาสรรพ์ ปีพุทธศักราช 2546 มีครูอาจารย์ทั้งสิ้น 35 คน นักการภารโรง 4 คน พนักงานขับรถ 1 คน มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับชั้น ม.1 จำนวน 213 คน ชั้น ม.4 จำนวน 155 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 1067 คน ภายใต้การบริหารงานของ นายอดิศักดิ์ มุ่งชู ผู้อำนวยการ โรงเรียนนาดูนประชาสรรพ์

ข้อมูลพื้นฐาน

ตราประจำโรงเรียนนาดูนประชาสรรพ์

ตราสัญลักษณ์

ตราสัญลักษณ์ของโรงเรียนนาคนานาชาติสรรพ์ คือ องค์พระธาตุนาคนานมีแสงสุริยรังสีเปล่งประกาย ด้านล่างเป็นคำขวัญภาษาบาลี มีความหมายว่า ปัญญา คือแสงสว่างแห่งโลก องค์พระธาตุนาคนาน หมายถึง คุณธรรม ความดี สุริยรังสี หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง ความหมายโดยสรุป เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาให้เกิดคุณธรรม ความดี มีความรอบรู้ ภูมิปัญญา และความเจริญรุ่งเรือง

สีประจำโรงเรียน ม่วง-เหลือง

สีเหลือง หมายถึง ความดี ความเจริญรุ่งเรือง

สีม่วง หมายถึง ความรอบรู้ ภูมิปัญญา

ต้นไม้ประจำโรงเรียน คือ ต้นราชพฤกษ์

แทนความรอบรู้ ภูมิปัญญา คุณธรรมความดีและความเจริญรุ่งเรือง

คำขวัญของโรงเรียน ความรู้ดี มีปัญญา สามัคคี

ปรัชญาของโรงเรียน

ปัญญา โลกสุขสมิ ปช โขโต

ปัญญา คือแสงสว่างแห่งโลก

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนนาคนานาชาติสรรพ์ ดร.มนูญ เพชรมีแก้ว

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

นรพล อิมบริบูรณ์ (นรพล อิมบริบูรณ์ ,<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/2690> : 2546) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษา ด้วยแบบทดสอบการฟังและเข้าใจภาษาไทยของเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการใช้ภาษาที่ระดับคะแนนสูงสุด 83 คะแนน และต่ำสุด 49 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ผู้วิจัยได้ใช้ผลคะแนนดังกล่าวมาจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มสูง (High Group) 3 คน และกลุ่มต่ำ (Low Group) 3 คน จากการแจกแจงประสบการณ์วัจนปฏิสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีการใช้วัจนปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวในปริมาณที่มากกว่าการใช้วัจนปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในโรงเรียนอย่างชัดเจนในทุกรายการ แต่เด็กที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่ำ มีการใช้วัจนปฏิสัมพันธ์ในปริมาณที่มากกว่า ซึ่งลักษณะดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าเด็กจะสื่อสารไม่ได้ แต่เด็กได้รับการกระตุ้นในลักษณะวัจนปฏิสัมพันธ์ทางภาษาค่อนข้างน้อย

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ,
<http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?> : 20 กรกฎาคม 2550 , เวลา 16.50 น.) ศึกษาความ
 บกพร่องในการเปล่งเสียงพูดของเด็กปัญญาอ่อนที่มีระดับสติปัญญาตั้งแต่ 30-70 ในด้านการเปล่ง
 เสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ผลปรากฏดังนี้

1. ในระดับมาก โดยพูดผิดถึง 25% (เมื่อเทียบกับคนปกติที่พูดไม่ผิดเลย คือมีความผิดปกติ
 ทางารพูดเท่ากับศูนย์) ของเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ในภาษาไทย
2. เสียงพูดที่ผิดมากที่สุดคือเสียงพยัญชนะ ส่วนเสียงสระและเสียงวรรณยุกต์ ผิดในระดับ
 ใกล้เคียงกัน ในจำนวนเสียงพยัญชนะทั้งหมด เสียงที่พูดผิดมากที่สุด คือ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ ซึ่ง
 เป็นปัญหามาก ตามด้วยเสียงพยัญชนะต้น และตัวสะกดตามลำดับ ส่วนเสียงสระนั้น เด็กมีปัญหา
 มากในการเปล่งเสียงสระประสม
3. เมื่อจำแนกเป็นรายหน่วยเสียง พบว่า 5 หน่วยเสียงของเสียงพยัญชนะต้น เด็กมีปัญหา
 ที่สุด คือ เสียง ร ตามด้วย ส ช ฟ และ ท ส่วนเสียงควบกล้ำ มีปัญหาใกล้เคียงกัน คือ เสียง ทร ถล ทร
 ปล ทร ถล พร ปร และ พล ส่วนเสียง กว และ คว มีปัญหาในระดับต่ำกว่ากลุ่มแรก
4. ในการเปล่งเสียงตัวสะกดเด็กมีปัญหาในการเปล่งเสียงตัวสะกดแม่ กง มากที่สุด
5. แม้เด็กจะเปล่งเสียงสระได้ โดยผิดไม่มากนัก แต่เมื่อนำเสียงสระมาประสมกับเสียง
 พยัญชนะ ออกเสียงเป็นคำเด็กส่วนมากออกเสียงสระได้ถูกต้อง แต่เสียงพยัญชนะเพี้ยน
6. เสียงวรรณยุกต์ผิดไม่มากนัก แต่ในจำนวนที่เด็กเปล่งเสียงผิดเสียงวรรณยุกต์ ตรี มีปัญหา
 มากที่สุด เสียงสามัญผิคน้อยที่สุด
7. เด็กเปล่งเสียงสระประสมไม่ค่อยได้
8. เสียงที่พูดผิดส่วนมากเป็นการ ใช้เสียงอื่นแทน (Substitution) ตามด้วยการจเว้นไม่ออก
 เสียง (Omission) ส่วนเสียงเพี้ยน (Distortion) และเสียงเกิน (Addition) มีไม่มากนัก
9. เด็กปัญญาอ่อนเพศหญิงมีความบกพร่องในการพูดสูงกว่าเพศชาย
10. เด็กปัญญาอ่อนในระดับฝึกได้ (Trainable Mentally Retarded หรือ TMR ผิดผิดมากกว่า
 เด็กปัญญาอ่อนในระดับเรียนได้ (Educable Mentally Retarded หรือ EMR)

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ,
<http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?> : 20 กรกฎาคม 2550 , เวลา 16.50 น.) การ
 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อศึกษา
 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ จากผลการใช้แบบฝึก
 การอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้แบบฝึกหัดคำ ควบกล้ำ จำนวน 10

แบบฝึกหัด และแผนการสอน จำนวน 10 แผน 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังการฝึกสูงกว่าก่อนได้รับการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .01 3. ครูผู้สอนที่ใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียง คำควบกล้ำ มีความคิดเห็นว่า แบบฝึกนี้มีความเหมาะสม สมอยู่ในระดับ

กรุณา สายเพชร (กรุณา สายเพชร, <http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?> : 20 กรกฎาคม 2550 , เวลา 16.30 น.) เพื่อสร้างชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนสะกดคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้รับการฝึกโดยใช้ชุดฝึกการเขียนสะกดคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึก ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 86.49 / 86.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้รับการฝึกโดยใช้ชุดฝึก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ศุภิตรา เจนณา-สิน (2530 : 57- 58) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของการ์ตูนที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการฟังของนักเรียนที่เสนอด้วยการ์ตูนสีลักษณะล้อของจริง (ภาพเหมือน) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่เสนอด้วยหนังสือการ์ตูนมีลักษณะเด่นของจริง (ภาพลายเส้น)

พิศกุล เลี้ยวศิริพงษ์ (2533 : 30) ทำการสร้างชุดการสอนแบบบูรณาการวิชาภาษาไทย สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการทดลองพบว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพชุดการสอนสูงกว่าเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด 90.34% 86.91% นักเรียนสามารถเรียนรู้ และบรรลุวัตถุประสงค์ การเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 60% ซึ่งภายหลัง บัวแก้ว บัวเย็น (2539 : 151) ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนแบบรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบรู้แจ้งที่ความสามารถทางการอ่านสูงขึ้น และแตกต่างจาก นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) รายงานการวิจัยการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านสภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยรวบรวมทั้งข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจผู้บริหาร โรงเรียนและครู โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการและข้อมูลเชิงคุณภาพ ในด้านที่เกี่ยวกับครูผู้สอนพบว่าครูในทุกสังกัดส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีแต่ผู้ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษโดยตรงในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนร่วมมีน้อยมากในทุกสังกัดโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาแห่งชาติมีครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษโดยตรงเพียงร้อยละ 1.8 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษามีร้อยละ 7.25 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนมีร้อยละ 4.17 ขณะที่โรงเรียนเฉพาะความพิการมีร้อยละ 29.78 และครูทุกสังกัดภาระงานสูงมากคือมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานสอนและงานอื่น ๆ รวมกันเฉลี่ยสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง ดังนั้นเมื่อมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษครูส่วนใหญ่จึงไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษมากนัก และในการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวหากมีค่าใช้จ่ายในบางครั้งครูต้องออกค่าใช้จ่ายเองหากต้องการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษและการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการในหัวข้อเกี่ยวกับแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ หลักจิตวิทยาในการสอนเด็กพิการ เนื้อหาสาระของหลักสูตรสำหรับเด็กพิการ หลักและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กพิการ เทคนิควิธีสอนเด็กพิการแบบต่าง ๆ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การจัดทำเอกสารคู่มือการสอนเด็กพิการ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กพิการ การจัดทำแฟ้มประวัติและผลงาน การคัดแยกเด็กพิการ หลักและวิธีการบริหารหลักสูตรสำหรับเด็กพิการและการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาพัฒนาการสอนเด็กพิการ ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่ในทุกสังกัดยังขาดความรู้ในเรื่องดังกล่าว แต่เมื่อสอบถามความต้องการความรู้ การเรียนรู้ ในหัวข้อดังกล่าวปรากฏว่าครูในโรงเรียนเฉพาะความพิการมีความต้องการในระดับมากทุกด้านแตกต่างจากครูในสังกัดอื่น ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางและมาตรการในการดำเนินการด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านงบประมาณ และการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบการเรียนร่วม การพัฒนาบุคลากรมีมาตรการเร่งด่วนคือ พัฒนาผู้บริหารให้มีความเข้าใจแนวคิดในการจัดการศึกษาโดยใช้ระบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM : School Based Management) พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการ

ชมพูนุช สุขหวาน และคณะ (2544) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเจตคติของผู้ปกครองผู้บริหารโรงเรียน และครูเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษากรุงเทพมหานครจำนวน 3 โรงเรียนพบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับดีมากทั้งนี้เนื่องมาจากพบว่ามีผู้เคยผ่านการอบรมมาแล้วถึงร้อยละ 61.10 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเด็กพบว่าทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร และครูตอบว่าเด็กมีปัญหาในการอ่านไม่ถูกเหมือนกันซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านมากที่สุด เจตคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ผู้บริหารและครู พบว่ามีความคาดหวังและเห็นด้วยที่จะให้เด็กที่มีปัญหาเรียนรวมอยู่กับเพื่อนที่มีความปกติ

จินตนา อำพรภาค (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเรียนร่วม เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ไม่สามารถนิเทศให้คำปรึกษาได้ และมีผู้บริหาร โรงเรียนบาง ส่วน ปฏิเสธ ไม่ยอมรับเด็กเข้าเรียนเนื่องจากเห็นว่าเป็นภาระเพิ่มขึ้น ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เทคนิควิธีการและขาดประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กแต่ละประเภททำให้ครูขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนเดียวกันจึงไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

กฤติยา เดชทวิสุทธิ์ (2546) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ตามการรับรู้ เจตคติ และ พฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ การทำงานต่างกันมีความรู้ตามการรับรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 6 – 10 ปี มีความรู้ตามการรับรู้เจตคติและพฤติกรรมการสอนมากที่สุดรองลงมาคือครูที่มี ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11 – 15 ปี ครูที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่างมากกว่า 15 ปี และ 1-5 ปี มีความรู้ตามการรับรู้ เจตคติและพฤติกรรมการสอนน้อยที่สุด สาเหตุที่ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง 1 – 5 ปี มีความรู้ตามการรับรู้ เจตคติและพฤติกรรมการสอนน้อยที่สุดเพราะว่า ครูยังมี ประสบการณ์ในการสอนน้อยและครูมีพัฒนาการสอนดีขึ้นตามลำดับ

ทองนวล ภูประเสริฐ (2538) ได้ทำการศึกษาเจตคติของบุคลากรทางการประถมศึกษา ที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและต่อการเรียนร่วม พบว่า เจตคติของบุคลากรทางการ ประถมศึกษาต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นเจตคติทางบวก บุคลากรที่มีประสบการณ์ตรงในการ จัดการเรียนร่วมและเป็นฝ่ายสนับสนุนมีเจตคติทางบวกสูงสุด กลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ตรงในการ จัดการเรียนร่วมและเป็นฝ่ายปฏิบัติการมีเจตคติทางบวกต่ำสุด เจตคติของบุคลากรในแต่ละกลุ่ม ย่อยมีความแตกต่างกันภายในค่อนข้างน้อย เจตคติของบุคลากรทางการประถมศึกษาต่อการเรียน ร่วม เป็นเจตคติในลักษณะเฉย ๆ หรือไม่แน่ใจ บุคลากรที่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนร่วม ทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายปฏิบัติการมีเจตคติทางบวกสูงสุดกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ตรงในการ จัดการเรียนร่วมและเป็นฝ่ายปฏิบัติการมีเจตคติต่อการเรียนร่วมต่ำสุด ทั้งนี้เจตคติของบุคลากรในแต่ละ กลุ่มย่อยมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มค่อนข้างมาก

ศรียา นิยมธรรม (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาใน การเรียนรู้ โดยศึกษาเด็กอายุ 4-6 1/2 ปี จำนวน 1,500 คน จากทั่วประเทศ ทำการทดสอบเพื่อ

คัดแยกและพิจารณาว่าเด็กอยู่ในภาวะเสี่ยงหรือมีปัญหาในการเรียนรู้ โดยคัดแปลงเครื่องมือคัดแยกของ แมคคาร์ธี (McCarthy Screening Test) ทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล และมีเนื้อหาในการทดสอบ 6 หมวด คือ ชำย-ขวา การจำคำ การวาดรูปทรง การจำตัวเลข การจัดหมวดหมู่ ผลการวิจัยทำให้ได้แบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้สำหรับใช้คัดแยกเด็กปฐมวัยที่มีอายุอยู่ในช่วง 4-6 1/2 ปี เครื่องมือมีความเชื่อมั่น 0.63-0.85 มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เชิงโครงสร้าง จำแนกและความเที่ยงตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์

วาสนา เลิศศิลป์ (2540) ได้ศึกษาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า มีเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ขึ้นรุนแรงคิดเป็นร้อยละ 5.51 โดยมีปัญหาที่พบมากที่สุด แรงจกมากไปหาน้อย ได้แก่ หมวดพฤติกรรม ภาษา คณิตศาสตร์ การเคลื่อนไหว และทิศทาง และจากการเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนรู้โดยจำแนกตาม เพศ อายุ และกลุ่มโรงเรียนพบว่า เด็กผู้หญิงมีปัญหาในการเรียนรู้สูงกว่าเด็กผู้ชาย เด็กที่มีอายุระหว่าง 6-8 ปี มีปัญหาในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และแต่ละกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาการเรียนรู้อันแตกต่างกัน

ชวลิต ชุกก่าแพง (2546) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริมทักษะเบื้องต้นในการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าช่วยให้พัฒนาผู้เรียนได้ดีขึ้นสามารถลดปัญหาในการเรียนรู้ได้ในระดับหนึ่งแต่ยังคงต้องมีการปรับปรุงในบางองค์ประกอบของหลักสูตรเพื่อความเหมาะสมในการนำไปใช้ โดยพิจารณาจากผลการบันทึกการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการพิจารณาจากพฤติกรรมผลงานในแบบฝึกแต่ละกิจกรรมและข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบางกิจกรรมต้องมีการลดเนื้อหาที่มีความยากเกินไปกับระดับความสามารถของเด็ก บางกิจกรรมอาจปรับรูปแบบการฝึกให้มีความชัดเจนเหมาะสมขึ้นหรือบางกิจกรรมอาจเพิ่มข้อระวางในด้านสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมและความสนใจของเด็ก รวมทั้งการปรับปรุงรูปแบบของหลักสูตรที่ครอบคลุมทั้งผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (2542) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นป.1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พ.ศ.2540 พบว่ามีเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ร้อยละ 5.51 ของนักเรียนชั้นป.1

สมคิด บุญบูรณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านตามแบบ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ จำนวน 8 คน และใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์

ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ จำนวน 8 คน และใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20 นาที รวม 32 ครั้ง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยหลังจากได้รับการสอนอ่านตามแบบสูงขึ้นไป และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังจากการใช้วิธีการสอนอ่านตามแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ จำนวน 8 คน และใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที รวม 40 ครั้ง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำ มีความสามารถอ่านคำอยู่ในระดับดี และเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำ มีความสามารถอ่านคำหลังการสอนอ่านเป็นคำสูงกว่าก่อนการสอนอ่านเป็นคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรรณฎา เชื้อทอง (2546 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมโดยใช้บทร้อยกรอง ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตากสิน ราชานุสรณ์ จำนวน 6 คน และใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรองมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากหลังการทดลองอยู่ในระดับดีและเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่าปัญหาของการจัดการศึกษาด้านการศึกษาพิเศษทั้งในโรงเรียนเฉพาะความพิการและโรงเรียนจัดการเรียนร่วมนั้น เกิดจากการขาดแคลนครูด้านการศึกษาพิเศษ ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียน ขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ขาดทัศนคติวิทยาในการสอนเด็กพิการ ขาดเทคนิควิธีสอนเด็กพิการแบบต่าง ๆ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การคัดแยกเด็กพิการ จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่พบ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียนเพราะว่าความรู้ความเข้าใจของครูนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้หรือผู้พิการทุกประเภทได้รับการพัฒนาเต็ม

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจะเป็นผลดีต่อการวางแผนในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะความบกพร่องในทุกด้านกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน ผู้ปกครองของนักเรียน และเนื่องจากภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นภาวะความบกพร่องที่เพิ่งถูกกล่าวถึงไม่นานมานี้ นักเรียนที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้ยังไม่ได้รับการคัดกรองยังปะปนอยู่กับนักเรียนกลุ่มทั่วไปในโรงเรียน ฉะนั้นหากครูและบุคลากรทางการศึกษาคาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแล้ว การจัดการศึกษาให้กับผู้ที่มีภาวะความบกพร่องในการเรียนก็จะคือประสิทธิภาพไปด้วย

อิทธิพงษ์ ดุสิตพันธ์ (2538) ได้พัฒนา ชุดการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 /80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นุชลา ส่องแสง (2540) ได้พัฒนา ชุดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 /80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองภายหลังได้รับการสอนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปรมาภรณ์ อนุพันธ์ (2544) ได้พัฒนา ชุดการสอนคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันแบบสืบสวนสอบสวน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปีที่ 4 ภายหลังได้รับการสอนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อน ได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมจิตร เพชรมา (2544) ได้พัฒนา ชุดการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์แบบฮิวริสติก เรื่อง สมการและอสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์80 / 80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปีที่ 3 ภายหลังได้รับการสอนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุวรรณมาลี นาคเสน (2544) ได้พัฒนา ชุดการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้รูปแบบ การสอน Group Investigation เรื่อง วงกลม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปีที่ 3 ภายหลังได้รับการสอนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มยุรี บุญเหลี่ยม (2545) ได้พัฒนา ชุดการสอนเรื่อง “ความน่าจะเป็น” โดยใช้

วิธีการแก้ปัญหา เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการรู้คิด ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80 / 80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ภายหลังได้รับการสอนด้วย ชุดการสอนสูงกว่าก่อน ได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคโคลแมน (MacColeman. 1975 : 109 – A) ทำการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติระหว่างชุด การสอนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนระดับ 9 จำนวน 24 ห้องเรียน โดยจัดการเรียนการสอนเป็น ห้องละ 3 กลุ่ม รวมทั้งหมด 72 กลุ่มการแบ่งกลุ่มคำนึงถึง สถิติปัญญา อายุ เพศ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และทัศนคติต่อโรงเรียนโดยทั่วไป ผล การวิจัยพบว่านักเรียนที่ใช้ชุดการสอน ร่วมกับการอภิปรายเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ใช้ชุดการสอนเพียง อย่างเดียวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มากกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 0.1

บราวว์เลย์ (Brawley. 1975:4280- A) ทำการศึกษาประสิทธิภาพการใช้ชุดการสอนแบบ สื่อประสม เรื่องการบอกเวลาสำหรับเด็กเรียนช้า โดยให้กลุ่มทดลองใช้ชุดการสอนซึ่ง ประกอบด้วยอุปกรณ์ และสื่อการสอน เรื่องการแนะนำและการช่วยเหลือ ความแตกต่างของ บุคคล และการวิพากษ์วิจารณ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีความบกพร่องทางสติปัญญาทั้งสองกลุ่ม สามารถเรียนรู้และปฏิบัติทักษะใหม่ทางสังคมได้ในสถานการณ์เลียนแบบ และเมื่อประเมินใน สถานการณ์จริง พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

บอนด์และไดค์สตรา (Bond and Dykstra 1967, อ้างถึงใน จวีลักษณะ บุญยะกาญจน 2525 : 121) ทำการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความสามารถในการอ่านชื่อตัวอักษร และความสามารถในการจำแนกเสียงของคำที่พู่มีความสัมพันธ์อย่างสูงกับ ความสามารถในการเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านและความสามารถในการอ่านชื่อตัวอักษรยัง เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดสำหรับความสามารถในการอ่านคำแม้จะใช้วิธีสอนต่างกัน

ทอมป์สัน (Thompson 1963, อ้างถึงใน จวีลักษณะ บุญยะกาญจน 2525 : 122) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของเสียงกับ ความสามารถในการ อ่านของเด็กในระยะแรกเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และระยะ จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของเสียงมีสหสัมพันธ์ สูงกับความสำเร็จในการอ่าน ของเด็ก โดยพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จำนวน 24 คน มีความสามารถในการจำแนกเสียงอย่างเพียงพอตั้งแต่แรกเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 16 คน ส่วนเด็กที่อ่านได้ไม่ดี 24 คน จะมีเพียง 1 คน ที่มีความสามารถในการจำแนกเสียงมาก่อน

ชาร์คและออสบอร์น (Chard and Osborn 1999 : Abstract) ทำการศึกษาวิธีการ สอนการจำหน่วยเสียงและการจำคำ เพื่อที่จะนำมาใช้ช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน โดยครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับการอ่าน ดังนี้ คือ การพัฒนาภาษาพูด การตระหนักในการรับรู้ตัวอักษร การอ่านออกเสียงและการอ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีสอนเหล่านี้จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้การอ่าน วิธีการสอนการจำหน่วยเสียงและการจำคำ ได้แก่ การสอนการจำคำ การเชื่อมโยงคำกับหน่วยเสียง การสอนพยัญชนะ การตระหนักในการรับรู้หน่วยเสียง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียง ฯลฯ

มาร์ติน (Martin 2005 : Abstract) ทำการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ในลอนเชสตัน โดยศึกษาทดลองกับเด็กจำนวน 22 คน ในแถบเทศมาเนียบตอนเหนือ เมืองลอนเชสตัน และเป็นการทดลองแบบนอกร่องเพื่อจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ในหมู่เด็ก ๆ ที่มีอายุแตกต่างกัน ดำเนินการทดลองสอนอ่านแบบโฟนิกส์โดยใช้การสอนแปลสัญลักษณ์หน่วยเสียงและการจำคำเป็นเวลา 3 เดือน แล้วทำการทดสอบการอ่านโดยใช้แบบทดสอบความคล่องแคล่วในการอ่านคำและแบบทดสอบย่อยด้านการระบุคำของบุคคลออกซ์ สอบก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่าเด็กกลุ่มที่มีความล่าช้าทางการอ่านมากกว่า 12 เดือน จะต้องได้รับการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ประมาณ 1 ปีขึ้นไปจึงจะดีขึ้น ส่วนเด็กที่มีความล่าช้าทางการอ่านน้อยกว่า 12 เดือน สามารถพัฒนาทักษะการอ่านของตนเอง จากการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ได้ ในระยะเวลา 3 เดือน

จากงานวิจัยข้างต้น พบว่าในการสอนอ่านเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลายประกอบกัน เพื่อให้ผลการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาทักษะการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยใช้วิธีการแจกลูกสะกดคำ

พาร์ค (Parke. 1980 : 1377-A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลและประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จำนวน 66 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วย ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และยังพบว่าชุดการสอนช่วยอำนวยความสะดวกและช่วยประหยัดเวลาในการสอน นอกจากนี้ยังสามารถใช้สอนซ่อมเสริมหรือฝึกทักษะของนักเรียนได้อีกด้วย

วีวาส (Vivas. 1985 : 603) ได้ศึกษา การออกแบบพัฒนาและประเมินค่าของการรับรู้ทางความคิดของนักเรียนเกรด 1 ในประเทศเวเนซุเอล่าโดยใช้ชุดการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีความสามารถเพิ่มขึ้นในด้านความคิดด้านความพร้อมในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านชาวปัญญา และด้านการปรับตัวทางสังคม หลังจากได้รับการสอนด้วย ชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

วิลสัน (Wilson . 1989 : 416) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ผลการใช้ชุดการสอนของครู เพื่อแก้ปัญหาในการเรียนของเด็กเรียนช้าด้านคณิตศาสตร์ เกี่ยวกับ การบวก การลบผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนยอมรับว่าการใช้ชุดการสอนมีผลดีมากกว่าการสอนปกติ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาการสอนที่อยู่ในหลักสูตรคณิตศาสตร์สำหรับเด็กเรียนช้า

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ชุดการสอน และความสนใจในการเรียน ทั้งงานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะพบว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนคณิตศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียนด้วยชุดการสอน ผลงานวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนคณิตศาสตร์ ที่นำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นแล้วยังช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การสรุป สิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบ มีเหตุมีผล